

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDÄN

*Tora Teje
i Societet*

JAEGER
HOVFOTO

om folkets röst på Damernas egen.

ATT SÄLJA PIPRENSARE PÅ EN damutställning hör till de mera originella företeelserna men om man talar väl vid innehavaren av den plymfabrik som exponerar på »Damernas egen» så anskaffar han ett dylikt av småfjäder hoptvinnat redskap som förresten lär vara med beröm godkänt av herrar piprökare. Vad damerna beträffar gå de inte heller tomhänta från utställningen, man har tvärtom knappt sett någon där de till den grad överhopats med presenter, små tvålar, puderaskar, krämtuber, eau-de-cologne-flaskor, de ha händerna fulla med gåvor när de komma från detta damernas sannskyldiga paradiset där det doftar av alla de vällukter som tjänstvilliga kvinnohänder uppfriska luften och de besökandes anleten med. Inte underligt att denna parfumeriernas hörna alltid har publik. Den räcker förresten till på andra håll också och tydligen har mången instämt med Frida Winnerstrand i att hit måste man gå omigen för att hinna se allt. Vilket inte hindrar att det finns någon medlem av den icke obekanta familjen Suuhr som lämnat sitt visittkort efter sig i den utlagda blå boken där publiken får skriva vad den tycker om utställningen. Mestadels är det blommor i mängd men så kommer ett eller annat sötsurt ord, förmodligen för att utställningens arrangörer inte skola bli alltför huvudrya av det myckna berömmet. Sådant duggar nämligen tätt över bokens blad: mycket vacker, hänförande, enastående, härlig, intressant, helt enkelt bedärande, storfin — så låter det från olika besökande. Veni, vidi och — utställningen segrade, skriver en artig K. W. Mitt intresse och min beundran! betygar A. L. A. med titel »spjutkasterska» vilket ju är ofantligt angenämare än stenkasterska. Till den senare kategorien får man kanske delvis räkna den skribent som tycker att här nedlagts mycket pengar på fåfängans altare — »men» tillägges som salva på såret, »de kvinnliga 'demonstranterna' voro söta.» Det evigt kvinnliga förnekar sig aldrig, skriver en, medan en annan be-tydjar att »jag törs ej taga min fru med mig på denna utställning, kassan tål ej vid allt det granna.» Obeständighet, ditt namn är kvinna! suckar A. E-d när han skådar modeavdelningen, medan en fru eller fröken Lisa H. med en snegling åt portmonnän betydjar att utställningen lockar till att köpa det man inte har råd till. En annan låter höra en hjärtesuck vid tanken på »staccars forna tiders kvinnor, gud vare lov att vi äro födda i en förnuftig tid.»

En icke minst vad konstavdelningen beträffar för en kulturhistoriker synnerligen givande utställning, skriver Oswald Kullenstierna och ett så vittnesgillt

omdöme är ju att sätta värde på. Två unga Stockholmsfruar anse att »utställningen är säregen i sitt slag d. v. s. för att vara i gamla Sverige. Iduns redaktion skall ha tack för det goda uppslaget» (Förbindlig bugning från redaktionskaran!) »Äntligen fick jag en doft av min gamla mors ungdoms — eau-de-cologne!» utbrister C. D. som tydligen gjort ett fynd bland rosor och violer hos parfymfröknarna. Och så sluta vi axplockningen med ett par ord av en fransysk besökare B. Vilay de Marveillac som ger sin »éloge à l'exposition à tout point de vue parfaite». Vilket förresten även den

franske läkaren dr. Passot ansett då han skrivit att »l'exposition témoigne d'un goût parfait.» Det var förresten synd att skönhetsdoktorn i fråga inte kunde stanna här längre. Intresset för hans föreläsningar var i ständigt stigande och hade han dröjt utställningen ut skulle ingen rynkat på ögonbrynen. Det var ju hans specialitet att ta bort rynkorna.

Från forna utställningar erinrar jag mig ett yttrande av en vid expositioner mycket beprövad man, hovintendenten Bendix. Innan jag, sade han, är övertygad om en utställnings fullkomliga framgång måste jag se en särskild person stiga inom portarna. Först komma de officiella personerna, så ha vi pressen och så fru Andersson och herr Pettersson och allt det där är mycket bra, men jag är ändå inte nöjd förrän jag ser änkenåden komma med pirat och käpp och vägledande fröken. När ryktet om sevärigheterna trängt ända bort till hennes avskilda vrå och lockat t. o. m. henne som annars sitter och ser med kritisk blick på nyhetsjaktet att lämna sin lugna fåtölj — då anser jag framgången fullständig. Då finns ingenting mer att önska.

Jag tänkte på det där när jag i utställningssalarna mötte gamla damer som stannade framför drottning Desiderias näsduk och presidentens i Svea hovrätt korsstygnbroderade väska — parentes: det vore en syn för gudar att se nutida ämbetsmän vandra med en dylik tingest i hand över Riddarhustorget —. Det finns ju också mycket annat för en änkenåd att titta på. Och som det ofta går har man ibland fått succés där det minst väntats. Det blev till exempel en stor glugg i en av salarna. En utställare hade trolöst svikit sitt löfte och ett hål på inte mindre än 8 meter stod och gapade efter fyllnad. Kolerikern i bestyrelsen slet både sitt och andras hår och melankolikern gick i ett hörn och grät så en gipsgubbe började gå upp i fogarna. Men tack vare den aldrig rådlösa utställningskommisarien fru Almida Pettersson åstadkoms här den serie benämnd Midjans Metarmorfoser framför vilken damerna aldrig tröttna på att stanna

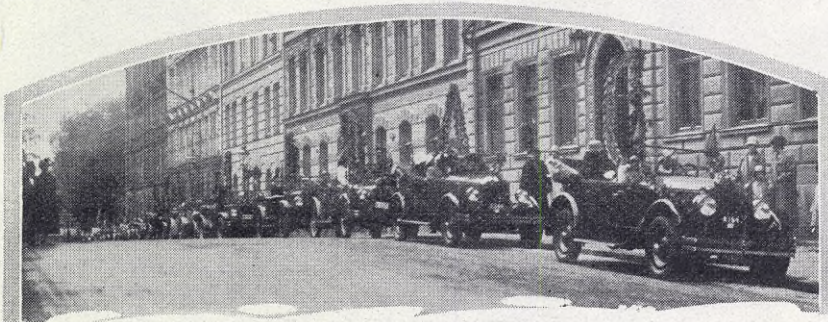
och förmodligen icke utan en välgörande fläkt av självironi betrakta dessa gångna årtiondens modeller, komiska men ändå allvarliga nog för den som vill skriva en avhandling om modets tyranni och dess slavinnor. Detta bör allrahlst göras av en karl, eftersom damerna inte gärna kunna gissla sig själva, en man utstyrd i en styv stärkt krages halsjärm, den svarta likbjudarfrackens festglädje och kringbenen de moderna kjolar som heta Oxfordbags. På huvudet en cylinder och i vänstra hand en bok betitlad Grandet och bjälken. Sen går det an att börja.

CELESTIN.

Iduns kvinnoklubb på Damernas egen.

Visning av utställningen till nedsatt avgift och under Iduns ciceronskap.

Nu är den tiden snart här då Iduns kvinnoklubb återupptar sina sammanträden. I nästa nummer av Idun kunna klubbmedlemmarna ta del av klubbens öppningsprogram och vintplaner — första sammanträden äga rum den 7 och 14 oktober. Men dessförinnan har klubben tillfälle att träffas i och för en särskild underhållning. Alla klubbmedlemmar vilja naturligtvis se Damernas egen utställning och vi hade tänkt att damerna skulle sätta värde på att få göra det dels för nedsatt avgift, dels under Iduns ciceronskap. Vi anordna därför en visning av Damernas egen för Iduns kvinnoklubb *måndagen den 20 september kl. 7 em. till nedsatt avgift, 50 öre per person*, och under ciceronskap av medl. av Iduns redaktion. Alla klubbmedlemmar, som vilja begagna sig av detta utmärkta tillfälle att bese utställningen, torde anmäla sig till Iduns red. el. exp. innan måndag den 20 sept. kl. 4 em. Biljettavgiften upptas vid ingången. Samling i Konstakademiens hall kl. 7 em.

Damernas egen utställning hade söndagen den 5 dennes anordnat en förtjusande bilkortége genom Stockholm — 16 stycken bilar, körda av damer och prydda med bokstäver i röda rosor bildande orden Damernas egen, gjorde en uppmärksam reklam för utställningen. Här ses kortégen vid startplatsen i närheten av Stadion. Följande damer förde bilarna: Fru Almida Pettersson, frk. Siri Hamner, frk. Birgit Ekström, frk. Karin Borell, frk. Gunvor Kock, frk. Vivian Hörlin, frk. Dagmar Hesselius, fru Viola Wahlstedt-Borsi, frk. Margit Risberg, fru Maja Schenholm, frk. Maja Dalén, frk. Eva Stackelberg, fru Gertrud Lignell, frk. Hilda Andersson.

Firmorna Germa och Singer deltog med två välarrangerade reklambilar.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

KOMMER FAMILJEN ATT UPPLÖSAS?

*Allt kan hända när barnens
respekt brister.*

VARE SIG VI VILJA TILLSTA DET eller ej finns det intet tvivel om att inte den civiliserade världen under senaste år fått lära känna en rörelse, som på samma gång den emanciperat kvinnor och den yngre generationen dock undergrävt den gamla familjekänslan och familjetraditionen, vars grundpelare var den äkta mannens och faderns auktoritet.

För tjugo år sedan kunde en gift kvinna knappast synas i sällskapslivet utan sin man som ledsagare och såvida en mor inte kunde vara förkläde för sin dotter vid en bal, fick flickan stanna hemma. Föräldrarna voro i stort som smått sina barns enväldshärskare. Varje pojke ägnade sig åt de studier och det yrke, som man bestämde för honom, medan döttrarna fingo reda sig utan både det ena och andra och i stället plikt-skyldigast gifta sig eller viga sig åt det obetalade hemarbete, som tillkom en gammal ungmö.

Så kom kriget, förande med sig många förändringar på gott och ont. Den största var kanske familjetraditionernas omvälvning. Kvinnorna blevo hänvisade till eget förvärvsarbete och initiativ, sönerna måste lämna skolor och kontor, döttrarna fingo klara sig utan förkläden och komma in i en ny värld med nya plikter.

Det finns mycket gott att säga om den generation, som steg fram ur krigets aska. Men det finns också en mörk sida av tavlan och icke nog därmed, vi ha ännu icke sett slutet på resan — kanske tillryggalägga vi nu den värsta biten. Ty icke endast i England utan över hela den civiliserade världen har den nyfunna friheten, den tillåtna likställigheten med föräldrar och målsmän, stigit ungdomen åt huvudet. Där familjetraditioner förut regerade med ibland orättvis stränghet, där härskar nu oordning och slapphet. Och detta i en sådan grad att de unga i många fall icke blott förstöra sin egen ungdom utan även trampa ner de äldre, som avstått ifrån sin auktoritet. Genom att förlora respekten för sina föräldrar tycks en hel del ungt folk ha förlorat respekten för sig själva — ja, de synas helt enkelt inte respektera någonting. Deras nyförvärvade frihet brukas inte, utan missbrukas och resulterar i mycken dårskap och tygellöshet.

Men som jag sade förut, vi ha icke nått resans slutmål och det är omöjligt att säga var vi äro om tjugofem år. Allt kan hända. Vi skola kanske få bevittna familjens slutliga upplösning eller få se pendeln svänga tillbaks mot för-krigsideal. I så fall låt oss hoppas att den icke svänger för långt, så att vi få åter den olikställighet och det tyranni, som vanställde familjelivet i gångna tider. Må man av barnen endast fordra att de skola älska och vörda sina föräldrar för egenskaper, värda kärlek och respekt, låt hustrur foga sig efter sina män endast i angelägenheter, där mannen är lämplig att styra för en kvinna, och låt männen hänskjuta till sina hustrur de göromål och avgöranden i vilka en kvinna är överlägsen — och låt båda minnas att respekt för föräldrar icke utesluter karaktärens och smakens individuella utveckling.

U. TROUBRIDGE.

Det är inte bara i Sverige man är bekymrad för den nya tidens ungdom och slappnande familjeliv, i England gå även diskussionens vågor höga kring dessa ämnen. Det kanske skall intressera våra läsare att höra engelska synpunkter i frågan sådana de framföras i artiklar för Idun av två framstående, i socialt arbete livligt verksamma engelska damer. Lady U. Troubridge ser lite pessimistiskt på situationen medan lady Frances Balfour anser att familjen är omöjlig att upplösa.

*Familjen är samhällets rot —
alltså ingen fara.*

DEN, SOM I ETT FULLPROPPAT hus ropar att elden är lös, gör sig skyldig till ett gräsligt brott.

Det finns alltid bland oss dylika panikspridare. I dag äro de upprörda över vår moderna flicka och äktenskapsbandens löslighet, man talar om familjens

upplösning. Man skulle kunna tro att familjesystemet endast existerat ett par år och nu stod inför sin dom. I stället är det ett system gammalt som mänskligheten och det kommer säkert icke att dö, därför att några ugglor väsnas.

Och förresten om anklagelsen vore med verkligheten överensstämmande, vad nyttar det till att ta till överdrivna ord och panik?

Låt varje medlem av en familj se till ordningen i sin egen intima krets och detta skall göra mer för att binda samhället samman än skrik och gester. Det är icke familjen, som håller på att upplösas, utan samfundslivet i sin helhet har förändrats, inte minst på grund av förbättrade kommunikationer. Också få vi räkna med den nya lagen, som säger att varje medlem av en familj måste arbeta och att ingen familj längre kan understödja unga och friska människors lättja. Vidare locka flera nöjen utanför hemmet än förr och tidens mod är åtrå efter rekreation. De äldre äro lika ivriga att roa sig som de unga.

Det råder mindre disciplin i familjen, därför att disciplinen är mindre inom hela samhället. Familjernas »hjälplosa mamseller» ha frigjort sig, nu få de en god uppfostran och betraktas som medborgare, likställiga med sina bröder.

En ung man eller kvinna vet att hans eller hennes föräldrar måste dö och att de måste fortsätta utan dem. Alltför ofta ha döttrar betalat sin tribut av uppoffrande, dotterlig kärlek och funnit sig själva ogifta och utan ett öre, överlämnade åt vänners eller samhällets barmhärtighet. Det kallar jag familjens upplösning.

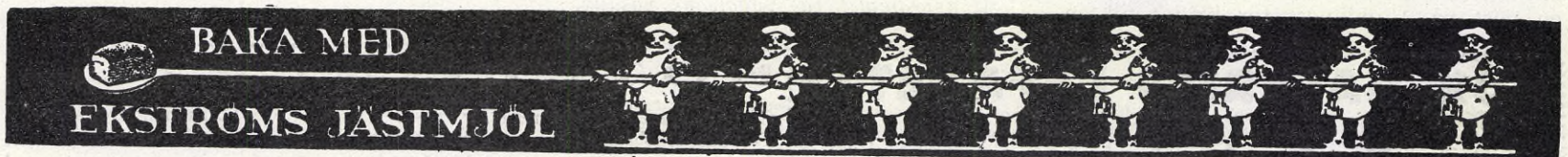
I dag uppfostras flickorna till kampen för tillvaron. En värdig anhängare av den gamla skolans betraktelsesätt skrev en gång att när han såg på en flicka, som skar lagrar på lärdomens domäner, såg han bara med vemod hennes »utmärklade, trötta ansikte».

Han skulle naturligtvis ha velat se henne »sköta sina blomsterkrukor» och vänta på den brudgum, som aldrig kommer. Men vad skall man säga om de trötta ansikten, vars ögon skådade in i framtiden och sågo sig själva odugliga att sörja vare sig för sin familj eller sig själva? Var och en, som gör sig möda att studera familjelivet av i dag, kan berätta om många nobelt uppfyllda familjeplikter.

Det är sant att familjedisciplinen har slappnat. Varje individs frihet och rättigheter respekteras mera. Men frihet är icke en tillåtelse till att göra ofog, den är vägen till en högre och förnuftigare ordning.

Familjen kommer icke att upplösas, ty den är en gudomlig institution, grundad på allt det, som är saltet i vårt samhälle. Den är den kristna statens källsprång.

FRANCES BALFOUR.

N A P O L E O N S S I S T A N Ä S D U K

EN RELIK, SOM UTSTÄLLES PÅ DAMERNAS EGEN.

REDAKTIONEN AV IDUN har anmodat mig lämna de upplysningar, som stode mig till buds, rörande den näsduk, som f. n. utställs av Iduns utställning i Konstakademien. Enligt mig tillgängliga papper är dess historia följande:

I slutet av år 1813 avreste till St. Helena en i Ostindiska Kompaniets tjänst anställd blygjutare vid namn George Matthews Boorman. Han var förlovad med en flicka vid namn Mary Murray. Innan han avreste avgav han till henne en bevittnad handling vari han förband sig att om hon med något av det följande årets provianskepp ankomme till St. Helena skulle han fullfölja sitt äktenskapslöfte eller betala henne ett hundra pund.

Det var tur för liten Mary att hennes färd mot det fjärran obekanta inte kom att uppskjutas. Ty året 1815 kom ju den dittills föga kända ön att bli en brännpunkt för samtidens intresse. Den store kejsaren hade ditförts som fånge och i och med detsamma hade naturligtvis allt tillträde till ön i utomordentlig grad försvårats. Nu tycks hennes resa hava gått för sig utan nämnvärda svårigheter. Bland hennes efterlämnade papper befinner sig ett pass, som för hennes räkning den 11 december 1817 utfärdats av kejsarens beryktade fångvaktare, Sir Hudson Lowe. Det lilla papperet är intressant ej minst som bevis på den ängsliga vaksamhet som måste ha rått på den ensliga ön. Mrs Boorman var ju engelska och dessutom tycks hon ha innehaft någon slags officiell anställning som mellanhand mellan de franska damerna i kejsarens följe och de engelska myndigheterna, i det att rekvisitioner för deras garderober gått genom henne.

Den nu utställda chambric-näsduken, som är märkt med ett krönt N. var den sista obegagnade, som lagts ut på kejsarens nattbord. Mrs Boorman fick den av grevinnan Bertrand, maka till kejsarens adjutant, som ett minne av händelsen.

Angående Mrs Boormans minnen från de märkliga åren på S:t Helena föreligger en hennes muntliga berättelse, nedskrivet av en yngre släkting. Den lyder:

»Strax efter kejsarens ankomst till S:t Helena blev jag av de engelska myndigheterna anställd som ett slags garderobière hos svitens damer, d. v. s. grevinnorna Bertrand och Montholon och deras barn. Mitt uppdrag var att skaffa dem allt som de kunde behöva i fråga om klädsel. I dessa göromål var jag fullständigt obunden av några restriktioner vare sig det gällde hänsyn till pris eller kvantitet. Jag var endast tillsagd att noga hålla mig till vad som absolut hörde till mitt område och sedan bara insända mina räkningar. Dessa brukade också vanligen gå upp till 70—80 pund i taget, ty de fingo allt vad de ville ha och allt av bästa kvalitet. Jag minns t. ex. en post på 4 guinners för kläder till en

Napoleon på sin dödsbädd.

Efter litografi från Klemmings antikvariat.

En näsduk, som tillhört Napoleon, är en av de dyrbaraste relikerna på Idun-utställningens kulturhistoriska avd. Dess ägare greve Birger Mörner skildrar här näsdukens öden.

docka åt en av greve Bertrands små flickor. Vad det angår att Sir Hudson Lowe skulle ha visat kitslighet eller småaktig förföljelse kan jag för min del försäkra att det var inte tal om något sådant; han var verkligen inte en person som skulle ha burit sig åt på det viset. Han var i själva verket populär på ön genom sitt fördomsfria sätt låt vara han i sina manér ibland kunde förefalla litet underlig och barsk. Och vad det beträffar att Napoleons död skulle ha blivit påskyndad genom hans åtgöranden kan jag intyga att greve Bertrand berättade mig att kejsaren under sin sjukdom själv bestämt förklarat att hans antagligen i förtid inträffade död inte alls kunde skyllas på S:t Helenas klimat eller på något som hade att göra med hans fångenskap och behandling därstädes, hans magsår hade ingenting att göra med de dåvarande förhållandena utan de voro ett familjeont — hans far hade dött därpå, och han visste att han själv skulle dö därav och det inom kort tid. Den sjukdom, som han syftat på, var kräfta i magen. Jag har med egna ögon kunnat se om att sjukdomen fanns och hur den gripit omkring sig. Ty då dok-

Monogrammet på Napoleons näsduk.

torn förrättade obduktionen ropade han mig till dörren av operationsrummet och visade mig magen, som inte hade mindre än sju eller åtta hål, som sjukan ätit. Jag såg också hjärtat innan det blev nedlagt i den silvervas, där det begrovs. Min man, som var fullärd blygjutare förfärdigade kistan, i vilken hans kvarlevor nedlades, och den skrud av vitt silke, som utgjorde hans sista dräkt, var mina händers verk. Grevinnan Bertrand var närvarande, då kistan tillöddes. Hon var min landsmaninna och i ständig beröring med mig. Alltid behandlade hon mig mycket familjärt. Vid berörda tillfälle satt hon bredvid och betraktade mycket tankfullt huru min man arbetade. Hon berättade då att några dagar före

kejsarens död hade han gått till fönstret i sitt rum och stått där en lång stund försänkt i tankar, och därpå lyft sina händer och sagt: »O, thou Sun», eller »Son». Hon kunde inte riktigt säga vilketdera, ty han hade sänkt rösten så att hon icke kunde uppfatta de följande orden. »Men», tillade hon, »jag kan knappast föreställa mig att han endast talade till solen på himlen. Om jag bara kunde vara övertygad om att han verkligen anropade Guds son, hur lycklig skulle jag inte då vara.» Grevinnan var den enda protestanten bland alla gästerna på Longwood. Jag har många gånger sedan ångrat att jag inte skaffade en engelsk bibel, då Montholonska familjen en gång anmodade mig därom. De sade inte rent ut att den var för kejsaren, men de antydde att han var mycket intresserad av att läsa böcker, och skulle gärna vilja ha en på engelska om han bara kunde få fatt i en. Men jag hade stränga order att inte ombesörja något vad det vara månede, som inte tillhörde garderoben. Kejsaren brukade läsa en hel del och ibland skrev han, men det tyckte han inte om att göra, ty det bläckade ned hans fingrar, över vilkas vithet och över tändernas skönhet han var lika stolt som en ung dam. Men han var road av trädgårdsskötsel och han brukade dika och skyffla och med egna händer omplantera träd, och han höll alltid trädgården i en paradisk skönhet och ordning. Han brukade ganska ofta rida ut, men det var en omständighet i fråga om hans promenadritter, som vållade honom mycken föregelse. Det var att om han ämnade rida längre bort än åtta mil, var han ålagd att på förhand underrätta där om så att några engelska officerare kunde åtfölja honom, vilket inte behövdes om han höll sig inom de bestämda gränserna. Hellre än att underkasta sig detta, höll han sig inom gränserna och sedan klagade han över att han var tvingad så göra».

Birger Mörner

AUX GALERIES LAFAYETTE

Modeller och prover till påseende hos
GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Norr 160 55
Riks 115 66

Begär våra kataloger.

Birger Jarlsg. 29
STOCKHOLM

HOTELL NEPTUN

Tel. Namnanrop.

Goda rum med telefon från Kr. 3:—.

Trevliga klubbbrun.

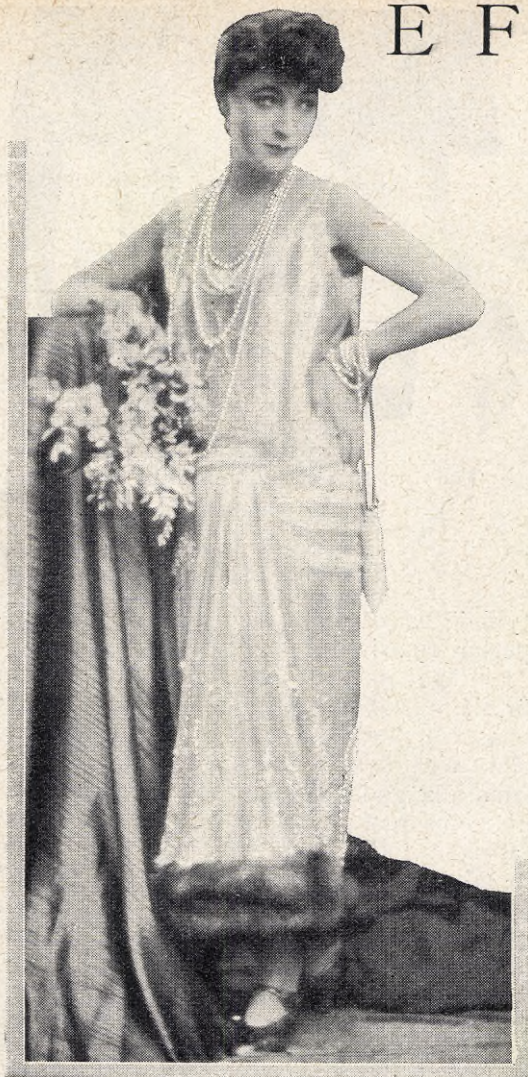
GÖTEBORG

Vid Lilla Torget.

Fullständig restaurant.
Förstklassigt bord.

EFTER RIDÅFALLET

»SOCIETET» ÄR INTE SÅ VÄRST ROLIG.

Tora Teje uppträder i en mångfald eleganta toaletter och lancerar med denna silverskimrande gala-toalett den långa kjolen. Är det männe ett förebud?

MÅNGEN HAR SÄKERT I FRISKT minne Dramatens öppningsprogram från förra hösten. Det Lonsdaleska lustspelet »Storstädning» var en kvick satir, som visserligen inte siktade så värst djupt men som ändå hade sina bitande repliker i vilka det moraliskt ruttna i Londonsk societet obarmhärtigt persiflerades. Där fanns både gott humör och komik, en viss drama-

Dramatiska teatern har haft sin första premiär för säsongen. Stycket, som är engelskt och heter »Societet», väger icke tungt i vägskålen, men besökande damer kunna alltid glädjas åt toalettprakten.

tisk ryggrad och skickligt gjorda scener. Maughams komedi »Societet», med vilken teatern i år inleder sin spelsäsong, är någonting i samma stil fast betydligt tråkigare. I tre timmar får man sitta och höra på hur det pratas, grälas och skvallras i ett något blandat sällskap, där det amerikanska elementet förgäves bemödat sig om att bli rotfast. Ytan glänser, belevnhet och titlar finns ingenting att anmärka mot men på djupet är alltsammans ruttet. Det är det tomma och meningslösa i societetslivet som författaren vill ge en avbasning, den spleen, som kommer av för mycket nöje och för långt driven flört, den tillvaro, som är meningslös och vars moral förslappas under den eviga jakten efter nya sensationer. Skada bara att han gjort det på ett så ledsamt och uttänjt sätt. Fastän ämnet behandlats otaliga gånger förut är det ändå en tacksam uppgift att ta upp det till förnyat skärskådande. I synnerhet inför den publik det närmast rör sig om: den anglosaxiska. Ty stycket är typiskt engelskt och man kan förstå att det haft framgång i London och Amerika. På oss verka dess människor en smula främmande och harangerna, som de haspla ur sig, bra krystade. Det blir mer konversation än dialog.

Vad händer egentligen i denna sedekomedi? Inte överdrivet mycket. Lady Grayston, en amerikanska, för stort hus, har många beundrare, ger fina fester och ser sina vänner hemma på tillställningar. I den släpiga första akten får man en exposé av sällskapet. Här är den kärlekskranka hertiginnan, den blida och välgörenhetsutövande prinsessan, den unga oskyldiga flickan från Amerika tillika med hennes

f. d. trolovade, den flabbige lorden, rouén och kraftkarlen. Allt är putsat utanpå men man anar, hur maskädet innandömet är. Nästa akt kommer med sin stora skräll då värdinnan överraskas i en tätatät och skandalen blir uppenbar. Den sista visar hur hon trots detta förstår att behålla övertaget tack vare sitt goda huvud, sin kallblodighet och sin avsaknad av moraliska skruller. Hon triumferar över sina chockerade gäster och lagar dessutom att de förlova sig på det sätt, som passar henne bäst. Men innan man kommit så långt har man hunnit bli grundligt uttråkad på hela denna mindervärdiga societet där det bara pratas erotik och tomt sladder.

Tora Teje var huvudpersonen. Hon förlänade sin lady Grayston all den kalla beräkning, utstuderade omoral och kvinnliga yrkescharm man rimligtvis kunde begära. Det var en skickligt genomförd studie full av raffinerad diabloti. Bara det sätt på vilket hon talade i telefon var ett litet mästerverk av förställningskonst. Hilda Borgström gav som vanligt en saftig och humoristisk bild av den fjolliga hertiginnan — det var fullträff i en roll, som eljest inte hör till de tacksammare. Frida Winnerstrand var en dämpad, sympatisk prinsessa och Lena Cederström ny som ingeny. På det hela hade hon en lyckad kväll men bör akta sig att fastna i manér.

Herrsidan representerades av Sven Bergvall — en kraftkarl med god mask och pondus i uppträdandet, Olof Winnerstrand — odågan med det godmodiga humöret och den alltid verksamma replikföringen, Gabriel Alw — en torr amerikanare i en torr roll jämte ett par till. Torsten Wings dråpliga feminiserade dansmästare kom som en ljusglimt mot slutet.

Publiken mottog stycket med dämpad munterhet. Det är nu aldrig så värst roligt med societet.

PEWE.

KORPRALS KANS ÖVERSTINNA NÄR DROTTNING VICTORIA VAR KORPRALSKA.

Vid Svea gardes lysande jubileumsfest nyligen närvar även den äldsta kvinnliga »sveagardisten», som blivit intervjuad om minnen från den tid, då hon var Sveriges yngsta överstinna.

GENERALSKAN MARTINA Björnstjerna är för närvarande Sveriges äldsta kvinnliga »sveagardist». En gång var hon Sveriges yngsta överstinna.

Hon gifte sig 1872 med överstelöjtnant Roger Björnstjerna och denne blev redan ett par månader efter giftermålet utnämnd till överste vid Svea livgarde. Därmed hade hans tjugoåriga hustru sin plats given, åtminstone vid alla officiella tillställningar: hedersplatsen vid bordet och senare på kvällen hedersplatsen i soffan bland stadgade fruar, alla lägre i rang än hon själv. Hennes jämnåriga dansade

Generalskan Björnstierna som ung överstinna och nu.

och roade sig av hjärtans lust. De unga löjtnanterna sneglade väl bort mot hederssoffan, men vem vågade sans facon gå fram och bjuda upp överstinna, så söt och tjugoårig hon än var. Lilla överstinna fick alltså många gånger sitta och agera förkläde i stället för att med ungdomens rätt glamma med ungdomen.

Men därmed var dock icke sagt att den unga överstinna jämt satt och hade tråkigt. Lika ofta var hon drottningen på egna societets- eller hovbaler. Vid den i dagarna avhållna Svea gardes jubileumsfest erinrade sig konung Gustav och generalskan Björnstjerna gemensamma minnen från en hovbal där de båda öppnade balen. Konungen hade då inte högre rang vid regementet än korpral.

(Forts. sid. 958.)

CAP
Nötter

ytterst delikat
nougatchoklad
i askar à Kr. 1.-
Obs. prissänkningen

K O N S T E N A T T S K O S I G

DE MODERNA SKORNA UTSTYRAS MED STOR FANTASI.

FÖR NUTIDSKVINNAN SPELA SKODONEN en stor roll i hennes tillvaro. Hon tillryggalägger betydligt många fler steg på hårda gatstenar, i tröttsam trafik och i arbete utom hemmet än sin mormorsmor. Men det är icke så lätt att variera skomodeller — de måste alltid någorlunda rätta sig efter fotens form och detta gäller framförallt för våra dagars bruk. Men på samma gång vill nutidskvinnan att hennes fot icke bara skall ha en bekväm och hygienisk utan också en söt och kokett sko.

Nu må gärna läkare, naturälskare och gymnastiklärarinnor säga, att en s. k. hygienisk sko med framläder brett som en spade och utan klack är vacker, vi andra vanliga dödliga finna den bra nog charmelös. Ur vår håg går inte gärna den graciösa höga klacken. Måttligt hög förstås och föralldel, inte några pinoredskap till stylvor lika dem, som ses på ett par brudskor från 1737 på Damernas egen.

Undertecknad har provat att stå på dem och vill icke säga att det kändes varken skönt eller stadigt. Men inte heller är det trevligt att hasa fram i de näpna vita sidenskor, inköpta från Rue de la Paix, som burits av hovfröken Mina Lewenhaupt vid hennes bröllop 1846. De skulle, så mjuka och spröda, se riktigt hjälplösa ut till våra kavata fötter och själar.

De skor, som nu äro moderna, passa både våra fötter och psyke. Lästerna äro bekväma och bastanta och följa fotens form i ett runt och ganska brett framläder. Klacken är hög och svängd på inneskor, men ändå bekväm att gå på, promenadskorna ha ofta halvlåg, rak läderklack. Men om modellerna äro enkla, så är utstyrseln desto mera luxuös och fantastisk — där

Brudskor i rosa siden rikt broderade i silke och guld från 1737.

På Damernas egen utställning är en hel sal ägnad åt skodonen. Konsten att sko sig är också en viktig del av klädkulturen och man gör klokt i att tillbringa en lång stund i utställningens skosalong.

Skor och strumpor å bilden ovan äro fr. v. silverskor från Kembels och silkestrumpor med spetsinfällningar från Letterstedts, beige-färgade skor med pärlgarnering, Lagersons, och strumpor med katthuvud målat vid knät, Letterstedts, svarta lackskor med pärlspänne, Löfsko, och silkestrumpor Holeproof, svarta sidenskor med spindel i silvertråd, P. A. Ström, och svarta silkestrumpor, Holeproof, promenadskor i brun boxkalv, Lagerson, och strumpor Holeproof, skor i rött och grått skinn, Kembel, och ett nytt slags strumpor med trädnät över, Letterstedt.

Brudskor från 1863.

tar man igen sig och ersätter vad nutidsdamen förlorat i fantastiska modeller. Skofabrikörerna ha ju också nyligen vid sin kongress klagat över att de bli ruinerade av alla dessa tusen olika skomodeller, som nutidsdamerna fordra.

Samma luxuösa utstyrsel vederfares strumporna, även om vi när »det kommer till kritan» tycka bäst om att bära de släta. De katthuvudsbeprydda, de spetsinfällda, de pärlbroderade och allt vad det nu är fröjda oss mest i fönster och på mannekänger.

På Iduns utställning upptar skodonen en hel sal. Fru Raphael-Linden har ordnat en intressant monter, där man kan följa skons historia från 1730 till nu. Man ler åt de älsta modellerna, men blir verkligen perplex över hur snabbt modellerna ha växlat bara på de två senaste decennierna. Löfsko har ställt några prov till förfogande — att vi verkligen hunnit med att bära alla dessa modeller på så kort tid, långa skidor 1910, korta trubbnosar med

stylthög klack 1915 och amerikanska sylspetsar 1920!

I ett par montrar, som bilda ett litet rum för sig, utställer Kembels skofabrik sina senaste nyheter. Kembels är ett märke, känt över hela Sverige och med svensk varas alla goda kännetecken: gedigen kvalitet, omsorgsfullt arbete och diskret smak. Fabriken följer noga och står i intimaste kontakt med vad som presenteras ute på den internationella marknaden — vi damer äro ju lite svaga för att bära just de modeller, som ropats ut av modets kungar, framförallt i Paris — så att genast alla modenyheter kunna presenteras i svensk vara och omskrivning. I år äro dessa modenyheter minsann fantastiska, alla färger och alla modeller och alla garneringar äro möjliga. Kombination av skinn i alla färger ser man mycket, likaså börja orm- och krokodilskinn att användas i stor skala. Af-tonskor skimra mest i brokad med och utan slejfar och blixtrande spännen, men mest up to date är kanske skon i silverskinn, onekligen effektfull, men farlig för den, som har stora fötter.

Löfsko och Nordsko — hur intrumfada i vårt medvetande äro icke dessa namn! Och de förtjäna det. Löfsko har satt fart i hela den svenska skoindustrin. Först hade man svårt att komma ifrån fördomen att svenska skor voro tråkiga och klumpiga, om än gedigna. Och så ville man bara ha skor från Paris och Wien. Men Löfsko har visat oss att en svensk sko kan vara lika piffig och nätt som parisiskon, utan att därför förlora i svensk kvalitet. Löfskos och Nordskos modeller ha alltid utmärkt sig för smidig och elegant form, mjuka skinn och smäckra klackar. Deras

(Forts. sid. 961.)

Brudskor som burits av Mina Lewenhaupt 1846.

STRUMPOR
med Lejon-Märket garanterar
en förstklassig vara.

LEJON

INREGVARUMÄRKE

VANTAR
med Lejon-Märket föres
i alla välsofverade affärer.

PÅ GYMNASTIKTÉ

FRUAR OCH FRÖKNAR GYMNASTER
TRÄFFAS.

Som ett apropå till den nyligen hållna gymnastikkongressen i Stockholm käserar här en känd kvinnlig gymnast om gymnasternas olika brännande frågor.

MITT EMOT CENTRALINSTITUTET ligger det av alla centralister flitigt besökta Foramen nutritium-näringshållet — av vanligare stockholmare känt som Söderbergs konditori. Under den nyligen hållna kursen för legitimerade gymnaster, som föreningen G. C. I. anordnat, var därinne lika livligt som under pågående termin. Kursdeltagarna kilade in mellan föredragen och övningarna för att dricka té och prata. Det är just det välsignade med sådana kurser som hållas vart 5:te år, att man inte bara lär sig mycket nytt och intressant, man träffar också gamla vänner och kamrater som man inte sett sedan examensdagen. Man vet inte ens vad de heta som gifta.

Vi sutto därinne en dag, några återförerade kurskamrater, som knappt sett varandra sedan den dag, då vi med rang, heder och värdighet av gymnastikdirektörer lämnade Centralen för att erövrå världen och lyckan med Lings gymnastik. Det var inte just i går. Minsan, hade Elsas mörkbruna lockar gränat och Elna, som gifte sig året efter examen talade med stolthet om att hennes äldste börjar raka sig. Hjördis, kursens skönhet, som med sin man har gymnastikinstitut i södra Frankrike, var lika ungdomligt smärt och elegant men för tillfället ganska indignerad. Diskussionens vågor gingo nämligen höga, det var de moderna riktningarna inom kvinnogymnastiken frågan gällde.

»Vad tänker ni på här hemma egentligen. Där gå vi år ut och år in och skryta med Lings gymnastik för fransmännen, hur mycket vetenskapligare, bättre och finare den är än allt annat och så kommer vi hem för att se hur härligt svenskorna gymnastisera, och vad få vi skåda? Lite rytmiskt vispande med armar och ben till musik. Sánt gör de t. o. m. bättre utomlands på sina dansinstitut. Och i stället för Ling tala ni om en massa nya system: Bukh, Bertram och Björksten'...

»Nej stopp lite!» Det var Astrid, gift gymnastiklärarinna med radikala åsikter, som sköt undan tékoppen och grep fatt i konversationen. »För det första äro ni utlandssvenskar alltid så fruktansvärt sentimentala när det rör sig om oss härhemma. Ni vill alltid att vi ska vara precis likadana när ni komma hem som när ni reste ut. Ni skrika alltid om pietetlöshet så snart vi ha utvecklats eller gjort om något som ni tänkt er likadant som förut. För det andra har Elly Björksten inte något nytt system, det är Ling men när hon kommenderar blir det något annat, och det är för att hon är ett geni. Hon vill att vi skall röra oss som levande varelser och inte som automater. Förresten har jag fått piano i min gymnastiksal därhemma jag också» slöt Astrid en smula ologiskt, men som om detta argument onödiggjorde varje vidare diskussion.

»Ja men en gymnastik, som ingen annan kan göra efter?» Hjördis var inte övertygad.

»Rår hon för att vi inte äro genier allsammans? Man gör så gott man kan, men naturligtvis när man aldrig så långt man vill. Att vara gymnastiklärarinna är inte lätt nu för tiden. Det är nästan synd om de unga gymnasterna som gett sig in på banan. De som väl lyckas få arbete i konkurrensen kunna inte slå sig till ro, det är mycket nytt som skall provas och försökas, och man blir alldeles vimmelkantig när man skall försöka bedöma vad som är riktigt eller inte.»

»Kära ni, tag det med ro.» Det var Ester, som ingrep. Hon hade ägnat sig uteslutande åt sjukgymnastik och fann ingen anledning att bli upprörd. »Det gör inte så mycket om man prövar lite av varje och gör dumbheter emellanåt. Hellre det än stillastånd. Det som har värde överlever nog. Berätta i stället om det är lika svårt nu som före kriget att vara en arbetande kvinna i Frankrike, Hjördis. I England ha de inte hälften så mycket fördomar längre.»

»Vi ha ju bott och arbetat så länge på samma plats att vårt anseende är stadgat. Dessutom är vårt klientel i hög grad internationellt. Men inte ha fransyskorna ändrat synpunkter så särdeles mycket. Du är för resten mitt stående klassiska exempel, Elna, du som har kvar skolan fast du gift dig med din borgmästare. När jag berättar att i Sverige alla kvinnor kunna arbeta i ett yrke utan att sänka sin sociala nivå tvivla de ju alltid på den saken. Men när jag säger att en av mina kamrater undervisar i gymnastik fast hon är »la femme du maire» häpna de och bli övertygade — de som tro att det är sant.»

»Men hur går det om en ung gymnast kommer ut och skall slå sig fram där nere på egen hand?»

»Är hon av den rätta duktiga sorten som har mod och energi att gå igenom ett par hundår, klarar hon sig nog och får det bra, men hon måste hålla kolossalt på sin värdighet. Jag måste berätta för er vad som hände mig för några år sedan. Jag gick då ännu ut till patienter, numera behandlar jag endast de som komma till institutet. Jag hade fått till patient en rik amerikanska, mrs Clarke, som bodde på ett av stadens hotell. Madame som ägde hotellet hade varit städerska, gift sig med hotellägaren, blivit änka och ärvt alltihop. Hon var duktig men härsklusten och högfärdig.

Enfin — jag kom för att behandla min patient, och skulle just kliva in i hiss, då pojken hejdade mig och sa att madame förbjudit alla professionella personer att begagna hiss, den var endast till för gästerna. Jag bad genast att bli förd till madame, som satt i kassan och frågade om pojken eller jag missförstått. Nej då, madame menade precis så.

»Vad gjorde du Hjördis? Jag hade gått hem och storgråtit av föregelse och förödmjukelse» sade Elsa, vars gymnastiska bana

(Forts. sid. 958.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

U T E I Ö K N E N

FRÅN KRONPRINSPARETS RESA I AMERIKA.

Kronprinsparet på toppen av Mount Washburn.

Vår korrespondent fortsätter här sin skildring av kronprinsparet i Amerika. Denna gång finna vi dem ute i öknen.

rum med en säng eller två i vardera ändan och ett litet gemensamt rum mellan dessa och för övrigt ingenting utom ett ohyvlat bord och ett tvättställ i vardera rummet. Här idkas verkligen ett härligt friluftsliv. Damerna av alla åldrar uppträda alltid i sportbyxor eller »overalls». Kronprinsparet hade en vilsam dag på sjön, där det fanns gott om fisk, och hade lunch uppe i en bergsklyfta med den vackraste utsikt.

Häriifrån kom man först in i dju-

FRÅN YELLOWSTONE GICK FÄRDEN söderut genom vilda skogs- och bergstrakter, på ofta så oländiga vägar att man i Sverige skulle anse dem oframkomliga med automobil. Men härute köres automobiler fram nästan var som helst och utför förbluffande prestationer. Två nätter och en dag gjordes uppehåll på en synnerligen måleriskt belägen ranch, en hel mängd mil från vad som kallas stora vägen och tämligen svåråtkomlig även för de djärvaste amerikanska chaufförer. Den bar benämningen J. Y.-ranch från någon föregående ägare, som använt sina initialer att märka kreaturen från ranchen. Nu var den vad som kallas en sude-ranch.

Sude är slang och användes om en något snobbig herre, som bara lever som »fin gentleman» och ingenting gör. Här ute i norra västern ha rancherna i gammaldags mening, rancherna med sina boskapshjortar och cowboys till största delen försvunnit. I stället ha de gamla rancherna häruppe förvandlats till ett slags pensionat, som mot betalning mottaga dessa sude-gäster från städerna, damer och herrar, vilka här kunna leva det fria livet ute i vildmarken, rida, fiska bada och klättra i bergen.

J. Y. låg gömd i barrskog vid stranden av en sjö, från vars andra stränder, i norr och väster de mäktiga snöklädda Tetonbergen reste sig. Ett underbart läge. Vid stranden var byggd en gemensam matsal och en liten byggnad med ett gemensamt sällskapsrum. I övrigt lågo små cabins här och var i skogen, byggda av runda stockar, ett litet

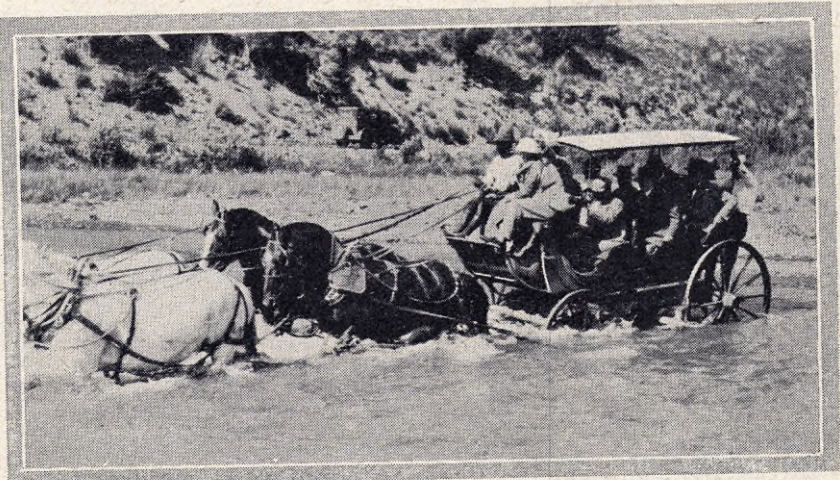
pa, trånga bergsklyftor, där vägen ibland tycktes hänga på klippsidorna. Och sedan ut i öknen, åt öster i fjärran begränsad av en bergskedja men i väster och söder till synes ändlös. Enda växtligheten det grå, småbuskiga sagebrush, som växer i fläckar. Inga andra levande varelser än murmeldjur och herrar, vilka det tycks finnas gott om. I början var vägen knappast någon väg, man synes bara ha kört upp hjulspår tvärs över öknen och på ett ställe, där regnet urhållat en rätt djup strömfåra, höll man på att allvarligt sätta sig fast. Särskilt såg det besvärligt ut med den tunga bagagevagnen. Alla ur vagnarna och det blev fråga att söka konstruera någon slags bro. Men den enkla och lyckade lösningen blev att chauffören tog gud i hågen, satte full fart från toppen av ena banken och kom över och upp på den motsatta utan olyckshändelse. Men kofferterna dansade en vacker galopp.

Dock icke allt var öde och tomt. En stor överraskning bereddes när man efter ett sextiotal mil i fjärran upptäckte träd och ängar och kom fram till ett litet idylliskt samhälle, Pinedale, där svenska flaggor vajade, breda blågula band voro bundna som äreport över inträdet till det lilla torget och buro inskriften »Sveriges kronprins och kronprinsessa hälsas välkomna till Pinedale». Man kan tänka sig vilket djupt intryck detta måste göra att även här ute i öknen i vilda västern på det sättet mötas av landsmän och hälsas på eget språk.

På torget voro över hundra personer samlade, de flesta antag-

ligen komma långväga från uteliggande boplatser, unga flickor överräckte blommor och alla strålade av hjärtlighet och glädje. Bland de närvarande svenskarna fanns en skåning som talade om att han varit här ute i över tjugo år men nu skulle han resa hem till sin trakt i närheten av Ljungby och bosätta sig där. Det är ju bra i Sverige nu, sade han.

Från Pinedale åter ut i öknen. Nu blev vägen utmärkt. Så kör man timme efter timme, vågdal ner och vågdal upp över denna öken, ständigt samma, samma, med slätten sjunkande under horisonten. Ett enda avbrott dock, då en liten lantgård anträffas mitt ute i öknen, där någon djärv pionär slagit sig ner och lyckats få litet vatten till

Hur kronprinsparet fick färdas ibland.

små åker- och ängslappar och en trädgård och där man även hängt ut en svensk flagga och bär ut en bukett penséer samt en liten korg med körsbär till kronprinsessan. En underlig känsla måtte det framkalla att bli föremål för så rörande uppmärksamhet.

När dagen hastigt närmade sig sitt slut — skymningen förekommer knappast — syntes äntligen åsar i söder, som angåvo öknens slut. Vid mörkrets inbrott kom man fram till järnvägen i Rock Spring.

Där var det stor uppståndelse; flaggor, dekorationer, stor folkmassa, musik och tal av mayorn. Dit hade också statens, Wyomingens guvernör Fru Ross kommit 250 mil i extratåg från huvudstaden Cheyenne för att bringa kronprinsparet hälsning och hyllning. Det blev en hel liten ceremoni ute på observationsvagnens plattform där fru Ross i ett skickligt tal framförde den officiella hälsningen och kronprinsen höll ett svarstal. Fru Ross var en charmant dam, ungdomlig, ståtlig till sitt yttre samtidigt som kvinnlig och behaglig. Hon blev inbjuden till middagen i tåget och reste därefter omedelbart i sin specialvagn tillbaka till huvudstaden, en expressresa genom hela natten. Nära hundra svenska mil fram och tillbaka för att hälsa kronprinsparet.

Den kvällen stod regnet som spö i baken sedan folkhälsningen väl var över. Det var det sista regn som kronprinsparet var med om i Amerika. Därefter följde veckor med varje dag het och brännande sol.

XY.

Kronprinsen beskådar en björn i Yellowstone Park.

Arti Eskimåfärger för kallfärgning äro ljus-, svett- och gnid-äakta och kosta dock endast 30 öre i färghandeln. Färga lika på ylle, halvylle, siden, konstsidan, linne och bomull.

Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

ETT SLOTT VID SUNDET

KULLA GUNNARSTORP, RESIDENS FÖR SLÄKTEN WACHTMEISTER.

På sin färd runt svenska slott gör vår korrespondent här besök på Kulla Gunnarstorp, ett minnesrikt slott med underbart läge vid Sundet.

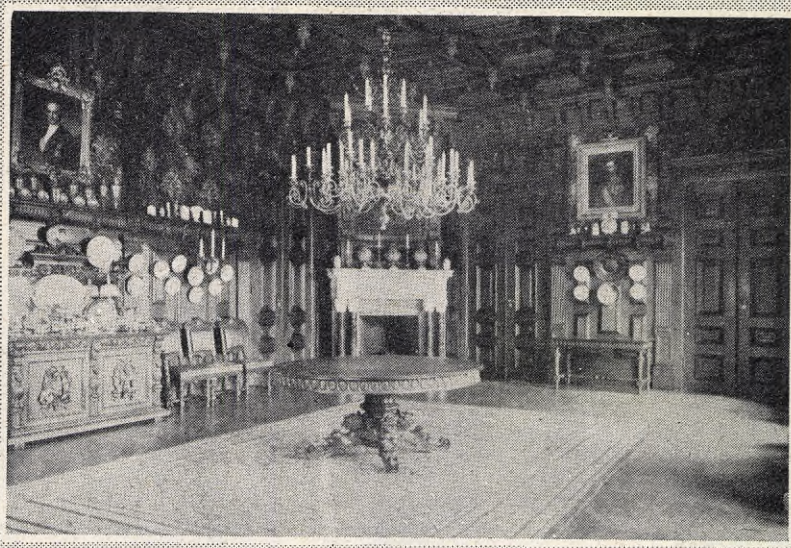
Kulla Gunnarstorps slott.

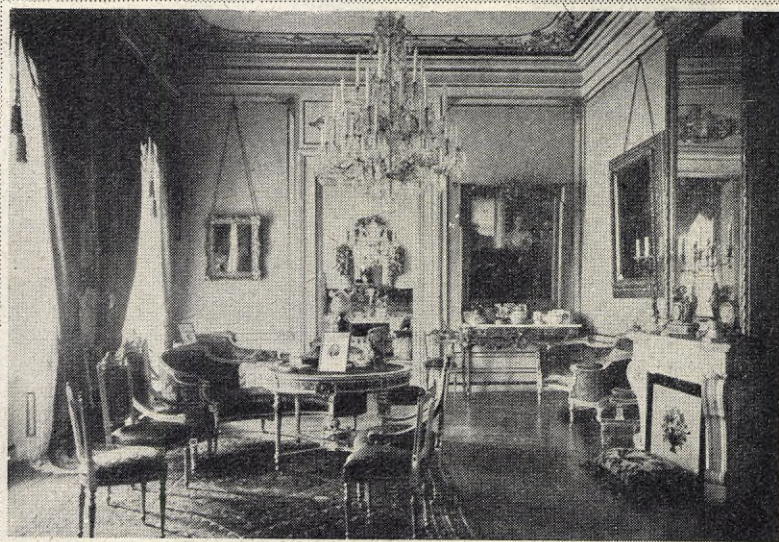
Greve Axel Wachtmeister, efter oljemålning av Emil Österman.

Grevinnan Harriet Wachtmeister.

Matsalen på Kulla Gunnarstorp.

Röda salongen med Edelfeldts porträtt av grevinnan Elisabeth Wachtmeister t. h. I rummet innanför ses den magnifika Prechtspegeln.

SKIMRANDE BLÅTT LIGGER SUNDET till vänster om vägen, som från Hälsingborg följer kusten norrut. Kronborgs slott vid Hälsingör sträcker sina smäckra, ärggröna kopparspiror mot skyn, och de många vita husen vid Själlands kust lysa i grönskan däröver.

Vi passera helt nära kronprinsparets bokskogsinbäddade Sofiero och svänga snart in genom Kulla Gunnarstorps grindar. Till vänster ligger den gamla Borgen, bebodd av grevinnan Edith Wachtmeister och mer än väl värd sin egen skildring, vilken följer i en kommande artikel. Kulla Gunnarstorp äges av hennes svåger, greve Axel Wachtmeister, som med sin grevinnas bebor det längre ner i parken belägna slottet. Det är ingen överdrift, att det läge, som förunnats Kulla Gunnarstorp är fullkomligt enastående. Sakta sluttar den vidsträckt, på rådjur och fasaner rika parken ner mot stranden. Vida, vilsamma gräsplaner, sådana, som det liksom beträffande en gentleman lär behövas tre generationer för att skapa, välvärdade, färgskimrande blomster-

rabatter, en sakta plaskande vattenkonst. Och utanför alltsamman havet — Kattegatt.

Kulla Gunnarstorps historia sträcker sig tillbaka till 1400-talet och anknuter sig mera till den gamla borgen. Den nya slottsbyggnaden uppfördes på 1860-talet av den nuvarande ägarens morfar, excellensen greve Baltzar von Platen, kanalbyggarens son. Slottet fick sin tids hela pompösa utsmyckning med torn och tinnar, och även dess inre är präglad av tidens smak för rikedom i dekoreringsen. En typisk exponent är matsalen, som med sin magnifika gyllenlädertapet och frodiga skulpturala utsmyckning gör ett samtidigt festligt och hemvarmt intryck.

Närhelst man träder in i ett Wachtmeisterskt hem — i stad eller på landet — slår en atmosfär av kultur och rika intressen, parade med enkelhet i uppträdandet och utpräglad svenskhet emot en. Här, där såväl grevinnan Harriet Wachtmeister på Slottet som grevinnan Edith på Borgen äro födda Wachtmeister är detta intryck än mer poängterat. Tonen är okonstlat för-

finad och mottagandet så hjärtligt och naturligt, att man genast känner sig hemmastadd.

Grevinnan Harriet Wachtmeister, f. d. statsfru hos drottningen, är den älskligaste ciceron genom detta vackra hem med dess rika konstskatter. Livligt och underhållande ger hon mig del av egendomens och släktens historia, som omedelbart talar till en särskilt ur väggarnas porträtt. I röda salongen hänger det synnerligen tilltalande och förnäma porträttet av grevens mor, grevinnan Elisabeth Wachtmeister, utfört av Edelfeldt, från matsalens väggar blickar bl. a. ner på oss ett vackert Troiliporätt av greve Baltzar von Platen, och i lilla salongen ett icke mindre sympatiskt porträtt av greve Carl de Geer till Leufsta, utgången ur samme konstnärns hand. Härinne hänger dessutom en kolossal barockspegel av Precht, vars knubbiga genier och rika gyllene druvor och blad utgör ett det praktfullaste konstverk. Ramen anses ursprungligen ha varit avsedd till drottning Kristinas por-

(Forts. sid. 950.)

KOBBS specialblandning av Ceylonthéer, märket Zaryana (gul etikett), giver en kraftig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. Jämför detta thé med andra i handeln förekommande thé-sorter i samma prisläge och Ni skall genast finna Zaryanathéets överlägsenhet i kvalitét.

IDUNNS PORTRÄTTGALLERI

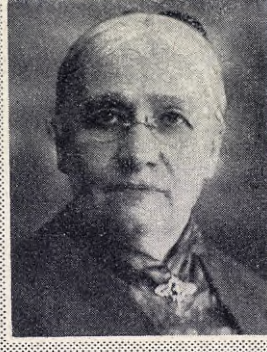
KATARINA GEIJER.
F. Edén, Uppsala. Änka efter jägmästaren C. M. Geijer.
75 år den 21 september.

SIGNE TAUBE.
F. Wennerberg, Uppsala. Änka efter godsägaren, frih. Gottfrid Taube.
70 år den 11 september.

MATILDA KJELLBERG.
F. Tranchell, Valäsen. Maka till brukspatronen Ernst A. Kjellberg.
70 år den 16 september.

EBBA MELANDER.
F. Olin, Huddinge. Maka till f. d. statsgeodeten Henning Melander.
70 år den 21 september.

MÄRTHA ENGSTRÖM.
F. Dalman, Stockholm. Änka efter godsägaren m. m. O. A. Engström.
65 år den 17 september.

HEDVIG KJÄLLGREN.
F. Kittel, Jönköping. Änka efter kontraktsprosten i Vännga kontrakt Klas Kjällgren.
65 år den 20 september.

FREDRIQUE TIDNER.
F. Bruze, Stockholm. Maka till f. d. överläraren vid Tekn. skolan, Anders Tidner.
65 år den 20 september.

ANNE CHARLOTTE LILLIENAU.
F. Berg, Mässvik, Värml.-Bro. Maka till direktören Aug. Lillienau.
60 år den 9 september.

EDITH von SYDOW.
F. Oldenburg, Lycksele. Konstnärinna. Maka till jägmästaren Frithiof von Sydow.
60 år den 13 september.

MARIA HALLANDER-LARSSON.
Fru. Lund, Innehar konditori. Maka till lantbrukaren Bengt Larsson.
60 år den 22 september.

LOTTEN ECKERSTRÖM.
F. Norlin, Stockholm. Änka efter amanuensen Rudolf Eckerström.
60 år den 24 september.

AMALIA WINBLAD von WALTER.
F. Lindström, Älvsby. Maka till landsfiskalen K. E. Winblad von Walter.
55 år den 21 september.

HILDA von POST.
F. Mogreen, Stäket. Maka till byrådirektören Melcher von Post.
55 år den 24 september.

EYVOR HECTOR.
F. Dorch, Malmö. Maka till lektorn och stadskemisten, fil. d:r D. S. Hector.
50 år den 11 september.

KERSTIN HESSELGREN.
Fröken, yrkesinspektris, Stockholm. Vid förstakammarvalet för Örebro län invaldes bl. a. fröken K. Hesselgren.

DAGA SÖDERQVIST.
Till årets svenska stipendiater ur norrmannen Edwin Ruuds fond för utbildning av unga norska och svenska sängerskor ha utsetts fröken Märta Jonsson, Stockholm, och fröken Daga Söderqvist, Ockelbo.

MÄRTA JONSSON.

BIRGIT SPÅNGBERG.
Sveriges första kvinnliga domare är fröken B. Spångberg, som den 31 aug. fungerade som ordf. vid Askims domsaga.

AGDA LINDENCRONA †.
Fröken, Växjö. Dotter till kammarherren G. Lindencrona och hans maka, f. frih. von Knorring.
* 1845, † den 31 augusti.

HEDVIG RIBBING †.
F. Coyet, Nynäs, Kvismaren. Maka till godsägaren Erling Ribbing.
* 1874, † den 27 augusti.

Högsta kvalitet — billigt pris — kraftigt
— pålitligt! Intet bakpulver är som

RUMFORD

DE R U B B A D E C I R K L A R N A

A V G E R T R U D L I L J A.

EXTRALÄRAREN OCH BANKCHEFEN stötte samman utanför ett skyltfönster, befunnos vara studentkamrater, åto middag tillsammans hos bankchefen — och fingo båda för någon timma sina cirklar rubade...

Nu satt bankchefen vid sitt skrivbord och extraläraren befann sig på hemväg, båda i själva verket mest sysselsatta med att få ordning på sina cirklar.

Bankchefen satt som sagt vid sitt skrivbord. Tamburdörren hade just slagit igen efter extraläraren, fru Asta var på teatern — stunden var ovanligt lämpad för kalkyler, kalkyler, baserade på erfarenhet och sunt förnuft och stramt hållna inom möjligheternas gränser, men även kalkyler av det så att säga drömmande slaget, fantastiska och otämjda, som kom hjärtat att klappa och pulsarna att dunka — när bankchefen hade gott om tid, sysslade han rätt gärna med det senare slaget. Nu satt han där istället och lät sina tankar kretsa kring något så föga vinstbringande som extraläraren... Extraläraren hade i all oskuld gett honom en tagg, som måste analyseras bort eller dras ut. Bankchefen började försöksvis med att förakta extraläraren, det var förberedelsen till operationen, så att säga lokalbedövningen, innan taggen avlägsnades. Extralärare! Kunde man tänka sig en mera svävande social och ekonomisk existens? Hans kläder till exempel voro tagna färdiga direkt ur första bästa herrkiperingsaffär. Asta, som var känslig för billiga detaljer, hade säkert inom sig värderat honom till agent. Men han hade tinat upp, det kunde inte förnekas. Kar-

Gertrud Lilja är ett nytt författarinnenamn, som med sin nyligen utgivna andra bok med ens upptäckts av kritiken och fått mottaga de mest superlativa lovord. Här ett prov på hennes novellkonst.

len var också, det måste erkännas, sympatisk. Det låg något fångslande i hans ord och åthävor, bäst det var, hade man glömt konfektionskostymen, eller, vad värre var, man fann den klädsam. Det hade helt enkelt blivit en angenäm middag.

Efter middagen hade de druckit kaffe och likör i herrummet. Asta hade kommit i teaterklädd och sagt adjö. Det var strax efter det hon gått igen, bankchefen blivit stungen.

— Jag förstår inte, hade extraläraren sagt, jag förstår inte, att det finns folk, som samlar flera pengar, än de behöver — att de näns använda tiden så illa...

Strax därpå hade han rodnat, gamla karlen hade rodnat, och därav hade bankchefen förstått, att han borde känna sig träffad. Att den andre liksom bitit sig i tungan, när han erinrat sig, till vem han talat, vittnade om att det legat uppriktigt övertygelse i hans ord och ingen rönnbärsfilosofi. Det hade förresten legat något pojkkäckt sympatiskt i denna rodnad — en sekund hade den väckt en kvalfull saknad hos bankchefen efter den tid, de båda voro lika rika på idéer och fattiga på pengar. De äro farliga, dessa ungdomsvänner. Ett leende, ett halvt förgätet tonfall river ned årens murar och ställer en öga mot öga med ens unga, naiva och hänfödda jag, saligt i åminnelse. En gång bevars, hade också bankchefen drömt sig ett fördjupat och ideellt liv samman med kvinnan, han på den tiden älskade. En koja och ett hjärta! Närmare bestämt en enrumslägenhet med kokvrå och sex till sju missnöjda hjärtan, ty barnen fick väl räknas med och barnen brukade bli talrika i kojor. Han hade gudilov blivit vettig i rättan tid. Detta, att se välståndet växa — det var skönare

än att se bleksiktiga pelargonier växa i ett fattighusfönster... Att byta ut det sämre mot det bättre, det bättre mot det bästa! Vid gud, ingen människa fick flera pengar, än hon behövde, ingen fick så många pengar, hon behövde; behovet var en feberns kvicksilverpelare, som ständigt visade på någon grad över inkomststrecket, att sänka den gick inte, inkomststrecket fick höjas! Kunde han tänka sig en bil, mindre bekväm, än den han åkte i? Kunde han tänka sig en cigarr, mindre god, än den han rökte? Ånej, men eventuellt en bättre. Kunde han tänka sina rum utan ett enda av dessa tusen och ett föremål, som asketiska extralärare räknade för lyx? Ånej, men han kunde tänka sig dem fyllda av finare varor, av original av större mästare, av arkitekter av äldre datum... Bankchefen ägde inte ett öre mer, än han behövde, men väl millioner kronor mindre... Extralärarens prat hade varit den oinvidiges barnsliga joller. Punkt och slut! Bankchefen satte sig tillrätta vid skrivbordet. Taggen var utdragen.

Extraläraren gick fort, framåtlutad och med uppslagen rockkrage. Det yrade och var rasande kallt. Han ägde ingen päls, inte ens en pälskrage, inte så mycket som ett hårstrå på sin rock, för detta sista sörjde hans ordentliga Sigrid. Nu satt hon väl som vanligt och sydde på något nyttigt. Han hade svårt för att tänka sig fru Asta syende på något nyttigt... Tusan, en sådan våning de haft... De hade sörjt olika för sig, han och bankchefen, för sig — och sina fruar. Han förolämpade inte sin hustru ens i sitt hjärta med misstanken, att hon saknade lyx. Men låg det inte i

(Förts. sid. 960.)

I Danderyds kyrka sammanvigdes söndagen den 29 augusti löjtnanten vid K. Positionsartilleriregementet *Fernando Odenrick* och fröken *Elisabeth Posse*, dotter till kommandörkaptenen, greve Knut Posse, Stocksund, och hans maka, född grevinna Wachtmeister.

Bröllop har firats i Klintehamns kyrka mellan yrkesläraren vid Stockholms Tillskärareakademi *Walter Gebauer* och fröken *Irma Harms*, dotter till direktören E. Harms och hans maka, född Winter. Vigseln förrättades av kyrkoherde Gustaf Sjöberg.

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Så säger Herren: Jag har hört din bön, jag har sett dina tårar. Jesaja 38: 5.

Jag vill hela dina sår, och läka dig från de slag du har fått, säger Herren. Jeremia 30: 17.

Med evig kärlek har Jag älskat dig, därför låter Jag min nåd förbliva över dig. Jeremia 31: 4.

Jag skall förvandla deras sorg i fröjd. Jeremia 31: 13.

Det finnes ett hopp för din framtid, säger Herren. Jeremia 31: 17.

Likasm Jag har vakat över dem till att upprycka, nedrycka, nedbryta, fördärva, förgöra och plåga, så vill jag vaka över dem till att uppbygga och plantera, säger Herren. Jeremia 31: 28.

Allenast i Gud, må du hava din ro min själ, ty från Honom kommer mitt hopp. Psalm 62: 6.

Ljus efter mörker

Vinst efter brist

Kraft efter svaghet

Vila till sist

Hopp efter fruktan

Trygghet i hamn

Och för den trötte

Faderlig famn — — —

34,000 husmödrar

i Stockholm med förstäder ha i Konsumtionsföreningen ett eget företag för framställning och distribution av livsmedel. Medlemskap erhålles utan kontanta utgifter.

HATTAR GENOM SEKLEEN

RÖRANDE OCH LÖJLIGA GLIMTAR AV SVUNNA MODER.

1873 var denna lilla anrättning till hatt i strå, röda rosor, plym och band le dernier cri.

Utställningen av historiska hattar på Damernas egen innehåller många modets läckerbitar, som man kan ha roligt åt. Vi ha gjort några urval i samlingen, vilka ses här.
(Foto: Holmén.)

Hertiginnan Madeleine d'Otrante bar denna hatt i vitt vid kungajubileet 1897.

Halmtak med rödlila rosor från 1911.

20 gånger 10 cm. äro dimensionerna i denna lilleputtshatt, som vår mormor bar 1875.

Detta vidunder i halmflätor var chic 1911.

VÅR TOALETT I HÖST

DAMERNAS EGEN VISAR HÖSTENS MODENYHETER PÅ ROYAL.

Royal var fylld till sista plats på kvällen den 8 september, då Damernas egen stora mannekänguppvisning ägde rum där. Uppvisningen upprepas senare i Konstakademien och därefter skola vi återkomma till en skildring i ord av mannekängparaderna. Denna gång får det stanna vid bilder från Royaluppvisningen, som visa hur några olika toaletter — en representant för varje medverkande firma — sågo ut. (Foto: Holmén.)

En käck liten trikadräkt i gråblått. Anna Lindens Trikäfabrik. Hatt från Regent, strumpor från Letterstedt och skor från Lagerson.

En charmant hermelinpäls, som svenska körsnärsmästareföreningen visade. Holeproofstrumpor och silverskor, märke Löfsko, från Lager-
sons.

Både blusade livet och fransar äro kännetecknande drag för vinterns mod och ses här i en elegant modell av finplisserad svart crepe och svarta silkesfransar. Från Otto Haldéns Fabriks- och Handelsaktiebolag.

Kappa i grönt ylle med i brunt och vitt skiftande kaninbesäts. Från Elis Fischers A.-B. Hatt i beige färgad filt från Regent, strumpor Holeproof, skor från P. A. Ström och paraply från Selma Janson.

En chic complet i svart och gråblått och grå skinnbesäts, Holmbloms kappaffär. Hatt från Regent, strumpor från Letterstedt, och svarta lackskor från Lagerson.

Stor beundran väckte en aftontoalett i vitt siden med pärlbroderi i brokiga färger, Regents modehus. Holeproof strumpor och skor silverskinn, Löfsko.

Gråspräcklig sammet och grå räv utgör materialet i denna flott skurna kappa, kopia efter modell från Martial et Armand. Från Béve C:s Kappfabriks A.-B. Hatt, Regent, strumpor, Letterstedt och skor från Kembels.

Jubileumspaply från Benström & Jansson.

ETT LÄTT ARBETE

och ett arbete som
lämnar ett utmärkt re-
sultat är vad alla er-
fara som bona sina
golv med det bästa
bonvaxet —

Gahns Bonvax.

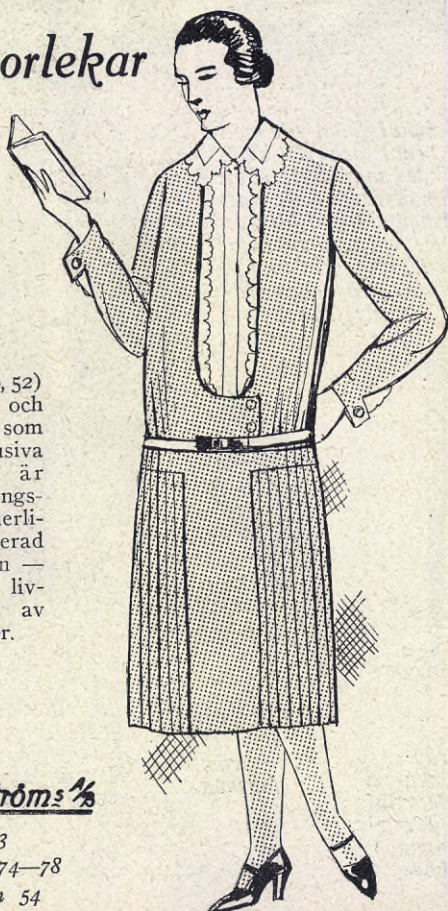
Som
gjuten
på
foten

sitter alltid en Löfsko. Den må vara aldrig så enkel. Lagg därtill bästa material, raffinerad smak och ytterst omsorgsfullt utförande, då förstår Ni varför Löfsko är ett så välkänt och omtyckt märke.

Löfsko

I extra storlek

(N:ris 46, 48, 50, 52)
av såväl siden- och
ylleklänningar som
av mera exklusiva
aftontoaletter är
vår damklännings-
avdelning synnerligen
riktigt sorterad
i olika prislägen —
en sak som livligt
uppskattas av
många damer.

Paul U Bergströms 1/2

Hötorget 13
Drottninggatan 74-78
54 Hornsgatan 54

Gymnastikté.

(Forts. fr. sid. 951.)

kommit av sig just i början genom giftermål med en man som ville att hans hustru odelat skulle ägna sig åt hemmet.

»Hade det varit mitt första år utomlands hade jag kanske också fallit till föga och varit olycklig», sade Hjördis, »Nu bad jag endast madame att få låna en penna, då jag måste skriva en biljett till Mrs Clarke, att hon tyvärr inte kunde få sin behandling, då hissen inte ställdes till min disposition. Jag lät ju madame diskret men tydligt förstå att Mrs Clarke förmodligen skulle se sig nödsakad att flytta, då ingen annan kunde ge henne den gymnastiska behandling hon behövde. Det hjälpte genast. Madame följde mig själv till hissen, och bad om ursäkt för ett beklagligt misstag. Mrs Clarke hjälpte ytterligare upp situationen genom att nästa dag invitera min man och mig till middag på hotellet. Ni skulle sett mig i min elegantaste pariser-toilett kvällen därpå och med vilken grandezza jag seglade förbi madame. Så skall man ta dem», slöt Hjördis.

»Det är bestämt dags att vi gå in till professors föreläsning», sade Ester, »annars vet jag ju att ni fruar sitta med era barns porträtt i väskorna fast ni prata gymnastik så ni glömma visa dem för varandra. Man kan inte precis påstå att gifta kvinnor förlora intresse för sitt yrke, när de råka vara gymnaster. Men att verkliga mödrar glömma visa sina älsklingars fotografier för gamla kamrater har jag aldrig upplevat.» Och Ester riktade förebrående blickar runt bordet.

»Du är en skarpsinnig person, du Ester, jag tog verkligen med mig några bilder från i somras», sade Elna, »ni kan inte tro vad den andre i ordningen är musikalisk...»

»Adjö, med er nu går jag in och hör vad professorn säger.»

Hon var den enda av sällskapet som be-
vistade föredraget. De övriga tillbringade
ännu en halvtimme på Foramen, fullständigt
glömska av gymnastikens brännande dags-
frågor. De hade nämligen alla amatörfoto-
grafier i väskorna. K. K.

Korpralskans överstinna.

(Forts. fr. sid. 949.)

Som maka till översten vid landets främsta rangregemente och personlig vän till drottning Sofia ålåg det naturligtvis fru Björnstjerna att representera vid sociala och filantropiska fester och tillställningar av alla slag. Det var vid ett Röda-Korssammanträde på slottet som hon första gången sammanträffade med kronprinsessan Victoria. Presentationen försiggick under en smula ovanliga former.

»Har du träffat kronprinsessan», frågade kung Oscar.

Nej, överstinnan hade ännu inte haft den äran. Kungen gick sin väg och kom om en stund tillbaka med kronprinsessan. Vänd till henne presenterade han: »Här får jag föreställa dig för din överstinna...»

Ett annat oförgätligt minne av kronprinsessan, som hon djupt fäste sig vid, har generalskan från en teaterafton i Musikaliska Akademien 1886. Pjäsen, skriven av Isidor Lundström, hette Klöver knekt och i en av tablåerna framställde kronprinsessan den heliga Elisabeth av Thüringen, medan kronprinsen spelade hennes gemål. Vid ett tillfälle väller ett helt fång av röda rosor ur hennes mantel och kronprinsessans sätt att framställa denna tablå skulle gjort vilken stor yrkestragedienne som helst heder. Generalskan glömmar aldrig det intryck kron-

**STEINWAY
&
SONS**

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för
hela världens piano-fabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN

STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

Den som icke är frisk,

besväras av Magsyra och Huvud-
värk, Reumatism samt värk i
kroppen rekommenderas att an-
vända en huskur med Frukt-Salt-
Samarin och rensa mage och tar-
marna från osunda rester, utdriva
urinsyran från kroppen samt upp-
friska blodet, så återvinnes hälsa
och krafter.

Frukt-Salt-Samarin verkar väl-
görande på hela organismen och
omedelbart uppfriskande. Pris pr
burk kr. 2.50 som räcker till 50
glas Samarin hälsovatten. Säljes
å Apotek, i Drog-, Kemikalieaffä-
rer m. fl. ställen.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Vackra, ljusa kulörer få Edra gardiner

med

**H E M F Ä R G E N
H Ä R V A N**

Färgmetoden — utan
kokning — är den
enklast tänkbara.

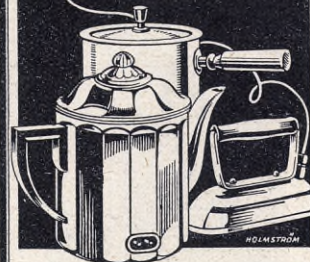
A. W. Herdins Färgverk

Falun.

**ELEKTRISKA
KAFFEKOKAREN**

PROTOS

PROTOS ELEGANTA HUSHÅLLSAPPARATER
ÄRO HUSMÖDRARNAS BÄSTA HJÄLP.

Elektriska Aktiebolaget
SIEMENS-SCHUCKERT
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

prinsessans spel gjorde på henne och inte heller det ovationsartade jubel som strömmade mot den unga populära furstinnan.

Svea Gardes jubileumshögtidlighet söndagen den 5 sept. förde generalskans tankar tillbaka till forna dagars militärparader på Gärdet. Då var en militärparad ett folknöje som ingen annat än högst ogärna försummade. Man satt i hyrvagnar eller trängdes till fots för att få se en skymt av kavalleri och infanteri, som defilerade förbi konungen. Det var en prakt och en ståt som denna avrustningstidens generation inte kan drömma om...

Generalskan Björnstjerna är av gammal krigarsläkt och man är glad å hennes vägnar att den fest, där hon fick vara en av Svea gardes hedersgäster, inte var hennes gamla kära regementes avskedsfest inför avskrivningen! TH. K.

Ett slott vid Sundet.

(Forts. fr. sid. 953.)

trätt. Ur den berömda Sparreska tavelmålningen ha här som på Borgen några överdådigt vackra saker lämnats kvar. Det är trenne mycket stora djurmålningar, vilka med sin livlighet i färg och rörelser dra uppmärksamheten till sig. Tavelgalleriets förnämligaste pärla torde vara Jan Steens »Den förlorade sonen». I den charmanta blå salongen med dess förgyllda Louis seize-möbel med ljusblått siden och likaledes med blå sidentapeter klädda väggar, finna vi en marmorbyst av grevinnan Elisabeth de la Gardie född Wachtmeister, ett arbete av Christian Eriksson, och bland rummets övriga dyrgripar förtjäna särskilt nämnas några praktfulla pjäser av grönt sevsresporlin, resterna av en dyrbar servis, en gåva av Louis XVI till skalden greve Gustaf Philip Creutz, ambassadören i Paris.

Oändligt mycket mer vore att anteckna om vackra möbler och värdefulla konstföremål på Kulla Gunnarstorp. Men jag måste även nämna något om det arkiv av gamla handskrifter, som ligger greve Wachtmeister så varmt om hjärtat. Han är ofantligt intresserad av dylika saker, och jag har all anledning känna mig smickrad, då jag befinnes värdig — hans svägerska påpekar för mig, att det är mycket få, som äro det — att få blicka in i de stora skåp, som förutom gods- och familjearkiven innehålla en ytterst värdefull brevsamling på ett par tusen nummer. Ur präktiga kartonger plockar greven sådana dyrgripar som Brinkmanska och Reuterholmska brev, brev ur korrespondensen mellan Gustaf II Adolf och Ebba Brahe, från Lenart Torstensson till Oxenstierna och från Madame du Barry, liksom Axel Oxenstiernas egenhändiga testamente, 54 sidor långt, och en hel bok av Karl Gustaf Tessins egen hand.

Ja, Kulla Gunnarstorp är fyllt av vackra och minnesrika ting, och dess värdfolk söker i allt bibehålla stämning och traditioner från gångna år. På Kulla Gunnarstorp åker man varken i Ford eller Rolls Royce, utan greve Wachtmeister låter som sina fäder sexspannet köra fram för stora trappan.

Det är med verklig saknad jag konstaterar, att tiden flugit sin kos. Den angenäma och givande förmiddagen hos den älskvarda familjen på Kulla Gunnarstorp är tyvärr till ända och jag måste slita mig ifrån slottet, som ligger så gudabenådat vackert med famnen öppen mot vida vatten och fjärran länder men dock med så fasta rötter i svensk jord. A. F—K.

Det här är Hans och Greta och deras kiling och lek-kamrat. De äro lika mjuka i skinnen alla tre; för Hans och Gretas skull beroende på Er utmärkta Ovicula-tvål. Fru T. U—n. Gevle.

Ju förr — desto bättre!

Ju förr man börjar använda F. Pauli's Ovicula — skönhets tvålen — desto bättre för ens utseende och hy. Redan som små böra barnen tvättas med Ovicula, inte bara därför att deras fina skinn stärkes och göres smidigt och motståndskraftigt av äggulan och lanolinet i tvålen, utan även därför att renlighet bör bli en vana. Låt det bli en vana även för Er att använda Ovicula-tvålen och Er hy skall bli frisk och ungdomlig.

Jag rekommenderar gärna F. Pauli's Ovicula-tvål till var och en som har dålig hy, ty mig har den hjälpt. Fru I. K-ström. Lidingö.

Använder Ni Ovicula så skriv vad Ni tycker om tvålen till Parfumeri F. Pauli, Stockholm, och bifoga därtill ett roligt amatörkort. Kan detta användas av oss honorera vi Eder.

F. PAULI'S
Ovicula
Skönhets tvålen

Jag tror ingen tvål har ett sådant mjukt, balsamiskt löd-der och gör hyn så ungdomlig som Eder Ovicula. Man känner att den är välgörande. V. V. Dalarö.

MAZETTI

ÖGON-CACAO

ERASMIC ÖRTTVÅL
med violens doft
är trots sitt låga pris överlägsen
många dyrare tvålar.
Pris 75 öre.

Erasmic

NUTRIGÉN

Även blommor behöva näring!
Bästa och billigaste växtnäringssmedel är Nutrigén. Förpackn. fr. 75 öre pr st. Säljes hos alla välsorterade färg- & kemikaliehandl.
Tekn. Fabriken Jofur, Stockholm.

2350

Löwberg & Son
PIANO FABRIK

Högsta kvalitet. Berömd ton.
Mästersamuelsgatan 33, Stockholm.

Linoleumfernissa. Den duger!

Det är en vila att gå på
Trelleborgs gummisu-
lor och klackar.

**Fasta och böjliga som lädersulor,
men 3 gånger starkare**

äro Trelleborgs Gummisulor. Envar som är omtänksam, sätter därför alltid Trelleborgs Gummisulor och klackar på sina skor, när sulning erfordras — de medföra en avsevärd besparing och många fördelar. Trelleborgs Gummisulor äro lätta och behagliga att gå på, glida ej, trötta ej och äro ständigt eleganta. Erhållas i storlek för herr-, dam- och barnskodon hos alla sko- och läderhandlande.

**TRELLEBORGS
GUMMISULOR & KLACKAR**

TRELLEBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG
Stockholm TRELLEBORG Göteborg

Den största varukatalog vi någonsin utgivit

är nu färdigtryckt. Den omfattar ej mindre än 400 sidor och innehåller tusentals artiklar för hemmet och familjen, såsom tyger, kläder, manufakturvaror i stor sortering, husgeråd, verktyg, leksaker, ja, nästan allt finner Ni i den nya katalogen. Särskilt framhållas en mängd nyheter. Goda kvaliteter. Genomgående billiga priser. Urklipp, ifyll o. insänd nedanst. kupong i öppet kuvert, frankerat m. 5 öre. (Till våra förutvarande kunder utsändes katalogen i dagarna utan rekvisition.)

ÅHLÉN & HOLM, Stockholm.

Klipp här!

**Skicka mig gratis
och portofritt
Huvudkatalogen
-1926-1927-**

Namn _____
Bostad _____
Postadress _____

N:o 162.

De rubbade cirkelarna.

(Forts. fr. sid. 955.)
varje kvinnas natur en lust att briljera litet inför sina bekanta? Om inte med något så löjligt som kläder så med ett namn, en titel? Han hade inte gett sin hustru något, hon kunde hålla i sina händer och visa fram för avundsjuka väninnor. Det han gett henne kunde hon inte ens hålla i nypan. Han hade inte underlåtit att peka på ett vackert moln, han hade ej funnit en vacker färg på en blomma eller några vackra ord i en bok, som han ej skyndat att skänka henne. Men detta var ingenting att hålla i händerna inför väninnor... Han hade aldrig gett sig tid att förtjäna pengar, han hade aldrig funnit värdet i en titel så stort, att han orkat eftersträva den. Det han strävat efter var lycka åt sig och Sigrid och barnen, en lycka efter hans eget recept. Frihet och förmåga att uppfatta och njuta det sköna. Han sörjde inte över att han inte nådde de guldkantade molnen, han sörjde lika litet över att han inte nådde de antika möbler, han brukade beundra vid skyltfönstren. Glittret på vattnet kunde inte bli hans, guldkanterna på molnen inte heller och inte den kalla, stjärnljusa oändligheten och inte den kostliga harmoni av ljus och värme och doft och färg, som kallas sommardag, det kunde inte bli hans personliga tillhörighet. Varför skulle han då gräma sig över att allt annat ringare och obetydligare inte blev hans? Varför skulle han ovillkorligen äga det vackra, han såg, för att glädjas åt dess skönhet? Kunde han inte njuta av åsynen av pendyler och sekretärer och smycken fast de tillhörde antikvitetshandlaren? Detta hade han inom sig, med stolthet benämt levnadskonst, att utan avund och lystnad kunna njuta skönhet. Medan han strävade efter att förvärva sig dessa föremål, medan han satt tragglande med privatelever eller rotande i luntor skulle ju tusen skönhetsvärden gå förspilda för honom, soluppgångar, solnedgångar, årstidernas specialiteter i luft, ljus, blommor och djur. Kanske låg det något av vildens enkla livsfilosofi i detta, kanske ställde han sig i någon mån utanför samhället, där han gick omkring som ett livets söndagsbarn, slickande solsken utan att fråga efter om det skulle bringa skördar till mognad eller förtorkning, efter han själv inte ägde någon åker... Kanske var det förbaskat oförskämt och oanständigt att leva så? Men var han på vildens sida, var han väl också på den riktiga... Det enda han funnit verkligt nödvändigt, var att hålla sig och de sina med ordentlig mat, ordentlig bostad och snygga kläder, allt strävande därutöver hade han ansett för förspild tid. Kanske hade inte detta varit nog för hans hustru? Kanske hade han inte varit någon levnadskonstnär utan en förbannad egoist?

Han sparkade av sig galoscherna och krängde av sig rocken i dåligt humör. Han steg in i vardagsrummet. Där satt Sigrid vid det stora bordet under taklampan och sydde; barnen sov.

Han drog fram en stol och satte sig bredvid henne och började berätta om eftermiddagens tilldragelser. Han skildrade lyxen och elegansen i bankchefens våning. I desperat lust att göra henne avundsjuk, snilade han ej undan någon detalj, bredde snarare på, där detta var möjligt. Han redogjorde för fru Astas teaterklädning. Fast han inte mycket mindes av den, beskrev han den ingående; med en mans tafatta och klumpiga åtbörder demonstrerade han på sin egen person, hur vecken hade fallit och hur garneringen varit fästad.

Fru Sigrid hade lyssnat intresserat och uppmärksam. Nu började hon sy igen.

En dröm,

som varar hela livet är ett

Paradis Duntäcke

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt.
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG. Grundad 1881.
Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erhållas i varje välsorterad möbel- och sängklädersaffär.

**A.-B. FÖRENADE
PIANO &
ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORG**

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

**MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANO.**

PETROLE HAHN

det bästa hårvattnet för varje hår. Bibehåller håret vägigt, gör det mjukt och glansigt utan att det blir fett. Förhindrar håret att gråna och stimulerar hårvuxen. Till salu i alla parfymaffärer. Tillverkare: François Vibert, Lyon. Engros: A.-B. Parfumeri R. Barlach, Stockholm.

**GIV BARNEN
Cloettas
VITAMINCHOKLAD
VITA**

med kalciumsalt.
Speciellt välgörande för
ben- och tandbildningen.

TAG DET RÄTTA - TAG CLOETTA

**Ett överansträngt nervsystem
och en svag organism kräva ny kraft.**

Sanatogen

är det styrke- och nervnäringssmedel, som raskt och tillförlitligt återger fysisk och psykisk hälsa och vilket kända läkare i över 24.000 uttalanden rekommendera att använda vid alla svaghets-tillstånd.

Fås på alla apotek samt i färg- och kemikalieaffärer från Kr. 2: 20.

Önskas ytterligare upplysningar, ifyll och insänd bifogade kupong.

A.-B. SANATOGEN
Kungsgatan 59, Stockholm I. Tel. 12195

Sänd mig gratis och franko:
Sanatogenprov och Broschyr.

Namn:

Titel:

Adress:

BLOMSTER hälsningar

Kungl. Hovleverantör
över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande kvaliteterna. Ingen kan med blotta ögat avgöra huruvida ett matsilver är av god kvalitet, men ett tillräckligt stöd för omdömet ger detta inregistrerade varumärke

en borgen för god kvalitet.

Guldmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldmed.

Hushållshandskar

6—6½—7—7½—8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par, Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemminggatan 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

Babyutstyrslar.

Verkligt bra modell o. tillbehör, komplett utst. kr. 7:—, extra fin kr. 9:—, lyxförande, handarbete, kr. 12:—, bärmantel kr. 3:—, d:o m. handarbete kr. 4: 50. Lakan o. örngott av noblessväv, äkta handknypplade spetsar kr. 7: 50. Mönster följer.

CLARA LINDQVIST, Kvarngatan 20, BORÅS.

Besök N. K:s

Hatt-Utställning

å Damhattavdelningen, 1 tr., och se alla trevliga nyheter i övergångshattar till hösten.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Hon höll huvudet djupt sänkt, alldeles för djupt — grät hon?

— Sigrid? sade han ängsligt.

Hon såg genast upp, och han upptäckte, halvt stött, halvt lättad, att hon av all makt kämpade mot sitt skratt. Då sade han rent ut:

— Kära barn, vad du gifte dig dumt!

— Ja, sade hon, men hur var det du sade att vecket föll — — —

Han lade handen om hennes nacke; det var en gammal smekning, full av beskydd och ägande. Hon rodnade, och han såg det och log över att hon ännu kunde förnimma kön i hans händer och vibrera... Han kysste henne och såg henne rodna djupare och log över att han var en stor levnadskonstnär...

Midnatten fanns bankchefen och extraläraren sött sovande i sina respektive sovgemak och sängkammare. Den ene drömde kanske om aktier, den andre om fjärlar. Säkert log vår herre åt dem båda. Säkert var det inte utan beräkning han förde dem samman, lät dem rubba litet på varandras leksaker... Helt säkert glädde det honom, att de visade sig nöjda med var sina. Ty ofta, så ofta att vår herre blev ganska trött, slogs man om varandras leksaker och önskade byta, och ofta rubbade man ohjälpligt varandras cirklar...

Konsten att sko sig.

(Forts. fr. sid. 950.)

modeller visa dessutom en självständighet i utstyrelse, som man vill ge en komplimang — Löfsko arbetar med kontinentala idéer, men skriver om dem i egna uppfinningar och kombinationer. Av anmärkningsvärda nyheter vilja vi i Löfskos eleganta monter särskilt visa på de pärlbroderade och metalltrådsbroderade sällskapsskorna — dylika broderier garnera skor på ett utmärkt sätt.

Lagerons för både stockholmare och utsocknes välbekanta skoaffär för även Löfsko och Nordsko. Dessutom visar firman på Damernas egen flera utsökt läckra Wiener-skor. Wien har ju sedan gammalt rykte om sig för sina eleganta skor. Och vad som här visas, jävar på intet sätt den gamla åsikten. Ett tag efter kriget voro wienskorerna inte att rekommendera, nu ha de fått igen sin säkra, eleganta stil, sina förnäma material och kräsna utsmyckning.

P. A. Ström är en av Stockholms förnämaste skoaffärer och den fattas icke heller bland utställarna på Damernas egen. Man stannar gärna vid Ströms förtjusande monter. Där finns bl. a. ett par svarta siden-skor med spindel broderad i silvertråd som man inte kan se sig mått på, så utmärkt är den i både form och garnering. Det ser inte excentriskt ut, bara förnämt.

Men till en vacker sko hör även förstklassiga strumpor och för den varan svara på utställningen Letterstedts och Holeproof. Letterstedt är vår kanske mest välsorterade strumpaffär — man är förbluffad över dess kontinentala sortering. Där finns strumpor i så många variationer att vi inte kunde ha drömt om det för några år sedan. Nu räcker det inte med släta yllestrumpor och svarta silkesstrumpor längre. Så vill ni ha något originellt, gå då till Letterstedts, men om ni vill vara försäkrad om en god och behaglig vara av allra vanligaste slag, då går ni också till Letterstedts.

Holeproof är ett världsbekant märke och dess namn säger er att det inte är lätt att få hål på silkesstrumpor av det märket. Var och en som prövat Holeproof vet också, att det är en slitstark vara och särskilt som promenadstrumpor kan därför Holeproof rekommenderas. —e

Är absolut ööverträffad och säljes överallt

NÅGRA ORD OM TÄNDER

för damer, för pojkar, för tobaksrökare, för flickor, för mödrar med små barn

FÖR ALLA

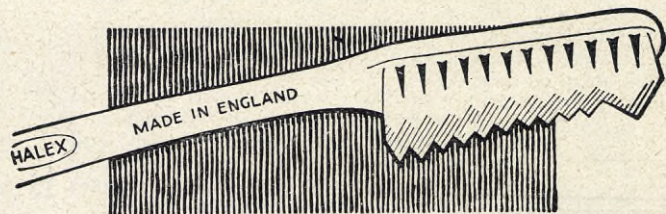
OCH ENVAR.

Om alla tänder voro lika konstruerade skulle de olika sätt på vilka borstknipporna äro fastsatta i HALEX-tandborstarna vara utan praktisk betydelse. Så är emellertid ej fallet. Tänder äro olika, och olika tänder behöva olika slags tandborstar. Endast EN sak är gemensam för alla tänder, nämligen att de behöva borstas grundligt med en god tandborste två gånger om dagen, efter frukost och om aftonen. Välj en HALEX-tandborste. Välj den därför, att det finnes en HALEX-tandborste, som passar särskilt till EDRA tänder, och därför att alla HALEX-tandbor-

star, oavsett vilken modell, storlek eller pris, garanteras av oss att hava absolut fastsittande borstknippor, som icke kunna lossna. HALEX-tandborstarna framställas på de mest moderna maskiner i en av världens finaste tandborstfabriker. Borsten är av extra utsökt kavlitet, den bästa som finnes, och skaften äro av XYLONITE, det mest hygieniska material, som vetenskapen känner för detta ändmål. HALEX-tandborsarna äro steriliserade av experter. Varje HALEX-tandborste, som icke utfaller till absolut full belägenhet, utbytes gratis.

SEX MODELLER SEX STORLEKAR SEX PRISER

KR. 0: 85 — 2: 25 Pr STYCK. FAS ÖVERALLT.

Halex

ENGELSKA TANDBORSTAR.

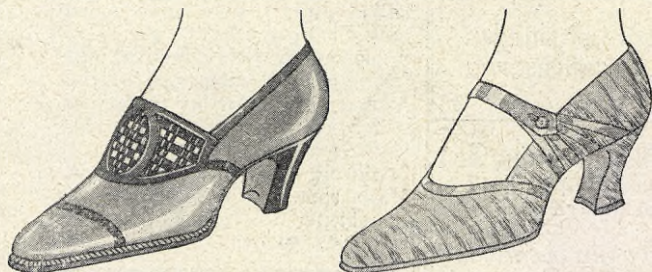
The British Xylonite Co. Ltd., London E. 4.

ENGROS: A.-B. Parfymeri R. Barlach, Stockholm 1.

Allt för Damernas Sko-ekipering

Landets ledande märken

Nordlöfs och Santessons handgjorda skodon

P. A. STRÖM & C:O

Etabl. 1896

HUMLEGÅRDSGATAN 10

Etabl. 1896

Redovisning.

Till den sjuka lärarinnan för vilken en namngiven kyrkoherdefru värdade i Idun nr: 28 har ytterligare inkommit:

Trspt 248:—
E. Larsson, Norrköping 10:—
Anna N—m, Stockholm 10:—
Kr. 268:—

Ressällskap.

önskas till Södern av språkkunnig sjuksköterska. Medföljer gärna såsom sköterska. Svar till *Gott humör.*

Iduns korrespondensklubb.

Som jag känner mig ensam, skulle jag vilja korrespondera med någon god och präktig Idun-vän. Har allvarlig läggning, saknar dock ej sinne för humor. Älskar böcker och handarbeten och är för övrigt intresserad av nästan allt, om jag också ej gillar allt. Är i 40-årsaldern och anställd i verk. *Idun-vän.*

FRÅGOR OCH SVAR!

Medel mot reumatism.

Fråga: Kan någon av Iduns läsare giva mig ett råd vad jag skall göra för mina fingrar och händer, vilka äro styva och svullna i synnerhet på morgnarna. Kan det vara ledgångsreumatism och åderförkalkning? Jag är emellan 60 och 70 år. Är för övrigt frisk och kry, förutom dessa krämpor som plågar mig mycket. Är massage nyttigt? Har även ont i huvudet och nacken. Jag skulle bli så glad och tacksam om någon, vilken haft samma obehag, kunde giva mig ett botemedel.

Bedrövad människa.

Svar: Sannolikt lider ni av ledgångsreumatism. Något effektivt botemedel häremot existerar tyvärr ännu ej, men en hel del medel försökas. Massage är bra, såvida ej allt för starka smärtor

förekomma. Elektricitet i olika former plågar även komma till användning. Varna omslag och intagning av acetylsalicylsyra äga stundom god verkan mot smärtorna och ledvärken.

Pessimism.

Fråga: Har under 1 års tid varit sjuk och borta från min plats. Är nu frisk och skall börja på nytt. Men allt känns nu så svårt för mig, allt påminner mig om min sjukdom och lidande. Mitt rum känner jag rädsla för och tillvaron synes mig svart och mörk. Ängslan att änyo bli sjuk gör mig modfärdig och dystert. Säger jag detta till någon av mina vänner får jag blott till svar: "Slå bort sådana grillar." Men hur skall det lyckas mig att "slå bort grillerna"? — Ack, om någon som känt detsamma som jag, skulle vilja giva mig några ord till svar. Men jag måste säga att byta plats och vistelseort kan

Bättre medel finnes ej.

Muskelreumatism är en åkomma, förenad med svåra smärtor. Den uppträder som akut eller kronisk. Förkylning, drag, väta, kalla bostäder o. d. giva anledning till dess utbrott.

Globoid är det effektiva medlet — lätt att intaga och ofarligt — mot varje form av reumatism, stillar smärtorna och undanrödjer själva grunden till det onda.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 och 1:25 pr flask.

**GLORY
TANDCRÈME**

jag ej utan allt måste vara som det varit förut. *Bedrövad.*

Svar: Det bästa ni kan ta er för, är säkerligen att arbeta och åter arbeta. Det fordras visserligen någon självbehärskning och energi att åter komma igång, i synnerhet som ni tydligen är en känslig natur. Men kan ni göra arbetet intressant för er eller

Borgmästarinnans bussiga bullar.

Borgmästare Birger Blomberg beslöt bespisa Barköpings borgare Bebdålsedagen.

Bakningen beredde borgmästarinnan bittra bekymmer. Brödets beskaffenhet blev bedrövlig Blomberg besökte beslutsamt boden, begärde bakpulver.

"Beata, bruka bakpulvret!" bad borgmästaren bevakande.

Blombergs bön behjärtades.

"Besynnerligt! Brödet blir betydligt bättre", betygade Beata belåtet.

Borgmästarinnans bemödanden belönades. Bordsgästerna blevo bokstavligen betagna, beundrade bordets begärligheter, berömde brödet, beprisade Beatas bakning.

"Borgmästarinnan bakar briljant!" betonade barnmorskan Bengtsson.

"Birgers berömvärda bistånd bör bekantgöras", berättade Beata blygsamt. Bakpulvrets begagnade betyder besparingar. Bakningens besvärligheter bortfalla — bakverket blir bättre. Begär bästa bakpulvret

Tomtens Bakpulver!

4711 Eau de Cologne

Ett bad utan »4711», är som en ros utan doft. »4711» skänker badet dess utsökta charme.

Den, som vid inköp vill spara sig förlust och förtret, begär alltid den äkta **4711** (blå-guld-etikett) och tillbakavisar de talrika efterapningarna.

Svar: En dylik långvarig blodpropp kan man bota med en tåmligen enkel operation och för detta ändamål har ni endast att vända er till ett lasarett eller en kirurg.

En son på avvägar.

Fråga: Frågas angående min son som studerar men ej skött sig utan har i stället använt pengarna till sprit och restaurangbesök. Undras om jag möjligen skulle kunna få ett litet råd. Skulle hypnotism kunna göra något för detta begär och vem skall jag i så fall vända mig till hälst till någon i Göteborg.

En sörjande moder och änka.

Svar: Uppsök en nervspecialist (dylika finnas upptagna i katalogen över Göteborgs läkarförening; fås gratis på apoteken i nämnda stad).

Inackordering.

Fråga: Vore mycket tacksam för namn och adress på ett par trevliga familjepensionat i Stockholm där damer och herrar med fast anställning (ej endast skolgång) ha sin bostad. Priset pr månad för full inackordering, eget rum?

Pennskaft.

Svar: Zanders pensionat, Artillerigatan 12; Fredrikshovs pensionat, Fredrikshovsgatan 10; Fagerströms pensionat, Riddargatan 7. — Priset pr månad från 200 kr. för hel inackordering och eget rum.

Rågummisulor.

Frågor: Finns det någon skomakare i Stockholm som lagar rågummisulor. Tacksam för namn och adress. *Slitvärg.*

Svar: Hos de flesta skomakare lagas rågummisulor. Det är bara att höra efter.

Tärnkänningar.

Fråga: Skall en brud bestå respektive tärnors klänningar, eller är det endast i sådant fall där bruden bestämmer färgen på tärnornas klädningar, frågor *Lilly.*

Svar: Det är inte alls någon på-laga att bruden skall bestä tärnornas klädningar, ej ens när hon bestämmer färgen på dem. Gör hon det, är det mer än gentilt och ganska ovanligt.

Åderförkalkning.

Fråga: Finns någon bot mot begynnande åderförkalkning?

Ingen misspyrdande hårväxt

Nästan varje dam stöter på det brydsamma problemet: Huru skall man kunna bli kvitt den misspyrdande hårväxt, som så menligt inverkar på den kvinnliga charmen. Nära två miljoner damer hava i Veet cremé funnit ett tillfredsställande medel. Denna parfymerade, sammetslena cremé borttager hår på ett ytterst enkelt sätt. Ni behöver endast påstryka litet Veet cremé och låta den verka några minuter. Skölj sedan av den och — håret är försvunnet. Tillfredsställande resultat garanteras i varje särskilt fall eller pengarna återbetalas. Veet kostar kr. 1:75 och kr. 3:25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörkor, parfymaffärer, kemikaliehandlare, apotek etc. Enevist, Holme & Co. A. B., Vasagatan 15-17, Stockholm. Varning för efterapningar och mindervärdiga imitationer — de äro även ofta äyryre.

VEET
AVLAGSNAR HÅR SOM
GENOM ETT TROLLSLAG

Ingen fest utan **Dennison Crepe** till bordsprydnaden och överraskningarna.

Dennison Manufacturing Co.^{ns}
Vesterbrogade 4. Afd. 17
Köbenhavn B.
Sänd mig gratis Dennison's vägledning i bordsprydnad.
Namn:.....
Bostad:.....
Postadress:.....

Ett osvikligt medel mot **GRÅTT HÅR** är det berömda hårvattnet **SIROL**

Återställer ursprungliga färgen, befriar från mjäll och håravfall samt stärker hårväxten under garanti. Kemist och kontrollant: Fil. Dr. D. S. Hector. Säljes i Stockholm hos Parfymaffären, Västerlånggatan 45, samt mot postförskott a 3:50 plus porto. 2 flaskor fraktfritt från **Sirofabriken, Hudiksvall 2.**

Diet? Kan homeopatisk medicin vara till nytta? *Nedstämd.*

Svar: Ett hygieniskt levnads-sätt med varken för mycket eller för litet motion bör iakttagas. Be-träffande dieten, iakttages mått-lighet i så väl mat som dryck. Kött och svårsmält mat undvikas ävenså starkt kaffe och sprit. Måltiderna böra vara små men flera per dag. Av medikamenter användes mest joddkalium.

Virkad schal.

Fråga: Som jag snart ämnar virka en schal av yllegarn med silke, vore jag tacksam att snart få veta vilken storlek nu användes, och vilket som är lämpligast, fyrkantig eller avlång.

Mångårig prenumerant.

Svar: Det är fullkomligt en smaksak, om man vill ha schalen avlång eller fyrkantig. Det senare blir nog litet tungt och klumpigt med virkning. Då är bättre virka schalen som en stor tresnibb, det blir ungefär samma ut-seende som en fyrkantig vikt i snibb och ej så tungt.

En långschal är nog det mest lämpliga i virkning, och bredden och längden kan ni gott bestämma själv. Som färdig bör den täcka ryggen och vara så lång, att den väl når till knäna.

Modeaffär.

Fråga: Tror Idun att en dam, 58 år, som innehåft modeaffär i 25 år, men slutade för 8 år sedan, kan vara för gammal att börja igen, är mycket intresserad av yrket, men som jag icke äger något kapital måste jag försörja mig genom arbete.

Äldre dam.

Svar: Om ni är frisk och intresserad av ert forna yrke samt därtill har nödvändiga medel att starta affären med, är er ålder nog intet hinder. Några av era gamla kunder bör ni väl också kunna återfå, för så vitt ni förlägger er affär till samma ort som förr.

Tandläkareinstitutet.

Fråga: Vore tacksam om Idun kunde upplysa mig, om det finns något tandläkareinstitut i Tyskland, när undervisningen börjar därstädes samt fordringarna för inträde.

Idunvän.

Svar: I alla universitetsstäder i Tyskland och i många andra städer finnas tandläkarinstitut. Fordringar för inträde är lika som i Sverige, d. v. s. studentexamen. Därtill kommer att man något så när bör vara hemma i tyska språket. Kursen varar 3 å 4 år, olika på olika platser, och börjar vanligen 1:sta okt.

För att sedan få praktisera i Sverige fordras examen vid härvarande institut.

Diverse frågor.

1) Vad betyder ordet preexistens?

2) Vad vill det säga med ett utropstecken mitt inuti en mening? Härmed ett exempel: Jag satte mig ned vid stranden, och

**Stek-, kok-
och Syltgrytan**
"R · S · S"
utv. brun- och inv. granit-
emaljerad

är för hushållet outhärlig
och den bästa.

Garanti för hållbarhet.

A.-B. ANKARSRUMS BRUK,
ANKARSBRUM.

Lika ömtålig...

som blomman och en spröd kristall är en dams känsliga hud. Den vackra hyn försvinner lika snart som blomman vissnar, om huden ej får sin näring. Redan från ungdomen bör Ni giva akt därpå. Pröva

Parnängens
Crème Parba

mina tankar (!) förrrade sig in i drömmarnes land.

3) Vilket anses artigast att titulera en okänd herre för Ni eller herrn?

4) Har Jessie Wessel studentexamen? Hur gammal är hon? Var har hon sin egentliga hemort? *Vetgirig vildmarkstös.*

Svar: 1) En tillvaro före den

nuvarande enligt vissa läror om människosjälens existens före det timliga livet.

2) Har i allmänhet ironisk betydelse och utsättes i många fall av den, som kommenterar eller refererar det skrivna.

3) Att titulera någon med "herrn" anses ej artigt. Ni är mycket att föredraga, och man

får hoppas att det mer och mer kommer i bruk.

4) Fröken Wessel är född i Linköping 13 april 1894. Student 1914. Bor nu på Äppelviken invid Stockholm.

Svar till Förtyvlad syster och svägerska. Ja, staten utbetalar än-ke pension.

BARNENS DAGS TOMBOLA

öppnas i Stockholm den 17 september.

Högsta vinst
EGET HEM

eller

SVENSKA STATENS PREMIEOBLIGATIONER

för

40,000 kr.

Högsta nitvinst

SVENSKA STATENS PREMIEOBLIGATIONER

för

50,000 kr.

Lotter expedieras till *landsorten* mot förut pr postanvisning eller i rek.-brev insänd likvid (ej mot postförskott). Adress endast: BARNENS DAGS TOMBOLA, Stockholm.

Pren. i Stockholm, som frågat ang. gåvobrev, ombedes sätta sig i förbindelse med Iduns red., tel. N. 9803.

Studentexamen.

Fråga: Jag är småskollärarinna i en obyggd långt uppe i Norrland och känner ensamheten mycket trist. För att kunna fördriva de "ensamma stunderna" har jag tänkt på att börja läsa på studentexamen. Jag skulle då förstas läsa på egen hand. Har sett av tidningar att Hermods korrespondensinstitut i Malmö fört fram elever till studentexamen. Skulle jag kanske taga en studentkurs därifrån? Min ålder är 30 år. Är jag då för gammal att tänka på sådant? Giv mig ett gott råd huru jag bör gå tillväga!

Beder en energisk lärarinna.

Svar: Det är en god idé av er att på omskrivna sätt vilja använda era ensamma stunder. Och varför skulle det ej lyckas er, som är så energisk att pr korrespondens komma fram till examen trots de 30 åren? Men ni vet väl att själva examen måste ni som privatist i vederbörlig ordning avlägga vid ett läroverk.

Från sitt ursprung kommer ingen.

Strindberg har på ett ställe sagt att på den plats i livet dit vi blivit satta, skola vi stanna och ord-språket lyder: "Skomakare, var vid din läst."

Men se vi oss omkring så finna vi att en hel del människor alls inte stanna på den plats, där de blivit satta. En hel del arbeta sig upp till ett högre plan under det andra förlösa den position de äga och komma ett steg nedåt.

Men i stort sett kunna vi dock säga: "Från sitt ursprung kommer ingen."

Se på näckrosen. Hennes stolta, yppiga blad ligga så vackert på vattenytan. Hennes prunkande blommor höja sig i fager prakt övan vattnet. Men roten är fästad djupt därnere. Sjöns botten håller i alla fall blomma fast. . .

Så är det. Mycket som i livet är obegripligt, kan lätt förklaras, om vi ta ursprungstenen i betraktande.

Ett burget folk ville ha en fosterdotter och tog ett mycket spätt barn, en liten sot flicka, som var dotter till en lindansarefamilj. Ingen visste om detta mer än fosterföräldrarna. Så fort flickan började kunna gå, flög hon upp på bord och bänkar och stolar. Ingenting kunde förmå henne att hålla sig stilla nere på golvet och där leka med leksaker som andra barn. När hon blev halv vuxen kom ett kringfarande akrobat- och lindansarefölje till orten. Två järnstänger slogs ned i marken med litet mellanrum, och en lina spändes emellan dem. En ung flicka gick upp på lina och visade sin dans. Detta åsågs av en hel skara barn. Lindansarebarnet, det burgna folkets fosterbarn sprang fram och utropade: "Jag vill med upp på lina." Akrobaterna skrat-

Grotrian Steinweg
Flyglar Pianinon
Ensamförsäljare.
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
KONSERTHUSET
Tel.: Linjeväljare 12194 och Norr 12137
Konstnärlig rådgivare:
FÖRSTE HOVKAPPELLMÄSTARE
ARMAS JÄRNEFELT

Giv en ny smak åt Eder russinrätter med de söta, kärnfria californiska russinen, som varken behöva rensas eller tvättas.

70% av Sveriges husmödrar

ha numera ständigt de söta, goda och närande California-russinen på sin skafferihylla

På grund av dessa nya russins synnerligen värdefulla egenskaper har russin konsumtionen särskilt under de två senaste åren stigit oerhört i Sverige.

De californiska russinen ha genom sin höga sockerhalt ett betydande näringsvärde, men deras ojämförligt största förtjänst ligger i deras friska, söta smak, som gör dem synnerligen lämpliga som smaksättande ingrediens i olika rätter. Sålunda kan man av ris och Sun-Maid-russin komponera verkliga läckerheter, bland vilka de här beskrivna ge exempel på angenäma överraskningar.

Tänk Eder russin, som Ni kan använda sådana som de äro, direkt ur paketet! Sun-Maid-russinen, som äro naturtorkade i californiasolens heta strålar, äro nämligen så rena, att de utan vidare kunna användas, utan föregående sköljning.

Eder speceri- eller frukthandlare har Sun-Maid-russinen väntande på Eder. Ring och tag hem några av de röda paketen — med de kärnfria russinen — i dag!

Gustav F. Bratt & Co.,
Stora Badhusgatan 4,
Göteborg.

Häll Sun-Maid Russinen direkt från paketet i Eder blandning. De fordra ingen som helst "beredning." Ni kan inte få dem renare än de äro genom att skölja dem.

Sun-Maid Rispudding. Har Ni försökt det nya Sun-Maid-sättet att laga rispudding? Strax innan grynen äro färdigkokta, lägger man i 2 kpr. Sun-Maid-russin — för 4 personer — direkt ur paketet, naturligtvis. Lägg märke till, hur väl fruktsmaken anpassar sig till grynens milda smak!

Sun-Maid Risotto (3 à 4 pers.) 1 portugisisk lök, 50 gr. smör, 1½ kpr. risgryn, kalv- eller växtbuljong, litet finstött saffran, finskuret kött (kokt eller stekt) eller stekt lever, skuren i strimlor, 50 gr. Sun-Maid-russin, salt och peppar.

Löken skalas och finhackas samt brynes lätt i smöret, de sköljda risgrynen läggas jämte fint stött saffran, och det hela omröres ett tag, varefter den varma buljongen påspädes. Alltsammans får nu koka under så liten omrörning som möjligt, tills grynen äro alldeles mjuka. Sedan tillsättes det finskurna köttet och Sun-Maid-russinen, varefter risotton avsmakas. Den upplägges högt på varmt serveringsfat och överströs, om man så vill, med litet riven ost. Serveras lämpligast som lunchrätt.

H. v. Holm

ANVÄNDAS I 70% AV ALLA KÖK I SVERIGE

tade och sade: "Du kan inte. Undan med dig!"

"Jag skall visa att jag kan", sade den lilla flickan stolt och därmed flög hon upp och utförde med sällspord grace samma tricks som den andra flickan.

Antöraren och hans hustru växade en blick och sen talade de med varandra på ett språk som

inte omgivningen förstod. Kvinnan bjöd den främmande flickan gott och när folkmassan avlägsnat sig tillfrågades flickan om hon ville följa med dem.

Oja, det ville hon gärna. På kvällen var hon försvunnen och kunde inte finnas. Men folk hade sett henne dansa på linan och tala med akrobatparet, och

då förstodo fosterföräldrarna sammanhanget och att barnet hade följt sin natur och sitt ursprung. Flickan uppsparades aldrig och hennes öde blev aldrig känt.

Ebon.

Juana Maria.

Sådan är den spanska kvinnan! utbrister författaren till denna målände lilla studie av en kastilianska.

Juana Maria har kommit över till värdshuset och slagit sig ner i köket en stund. Juana Maria är slank och smärt, hennes ögon äro

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.

Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större statlig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

De små krypen håller man på lämpligt avstånd med Kammerjäger, det bästa medlet för utrotande av loppor, löss, mal, flugor, kackerlackor och skäktor. Till salu i alla kemikaliefärer. Pr ask 0:50 och 1:—.

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Fläckfri

blir den som använder

Fläckmedlet PRIMAX

finnes i de flesta affärer till ett pris av kr. 1:25, eller från fabriken vid insändet av kr. 1:50 i frimärken.

KEM. TEKN. FABR. IRIDIUM,
Skepparegatan 76, Stockholm.
Tel. Ö. 89 89.

måttfulla, artiga, kanske åtföljda av ett litet mildt och ironiskt småleende...

Genom vilket mysterium finner ni denna aristokratiska själ bakom lantbons klädnad och utstyrelse? Genom vilket mysterium har denna själ, som väl för tre sekler sedan utmejslades i något renässansens palats, kommit att i den dag som är finnas i en jordbrukares enkla koja? Min läsare: jag lyssnar med fångslat hjärta till de milda, välljudande, intagande, allvarliga, avmätta och ibland smeksamt skålmska orden från Juana Maria. Detta är den spanska kvinnan.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till Tragikomik. Icke för att hämnas, men för att få rättvisa i oriktiga påståenden, skall ni begära ett samtal med eder väninna och hennes man. Inför bägge framlägger ni sanningsenligt saken och hur ni gjort allt för att hålla mannen på avstånd. Ett bevis är ju att ni ville hans fru skulle komma hem. Om nu mannen, trots eder förklaring fortf. gömmer sig bakom kvinnokjolar, ja då är han verkligen icke någon gentleman och således ej värd spilla ord på. Är eder väninnan vidsynt och förstår att felet ej är edert så bör ej vänskapen mellan eder vara bruten, men sin man bör hon ta mellan "skåp och vägg" och få att skämmas. Åt skvallret "utåt" kan ni ingenting göra, det självdör när nästa s. k. skandal konstrueras upp av välvilliga medmänniskor. Är man oskyldig är det blott att hålla huvudet högt och — kallt! Hoppas om att allt klaras upp till eder fördel.

Saga Törne.

FRÅGOR.

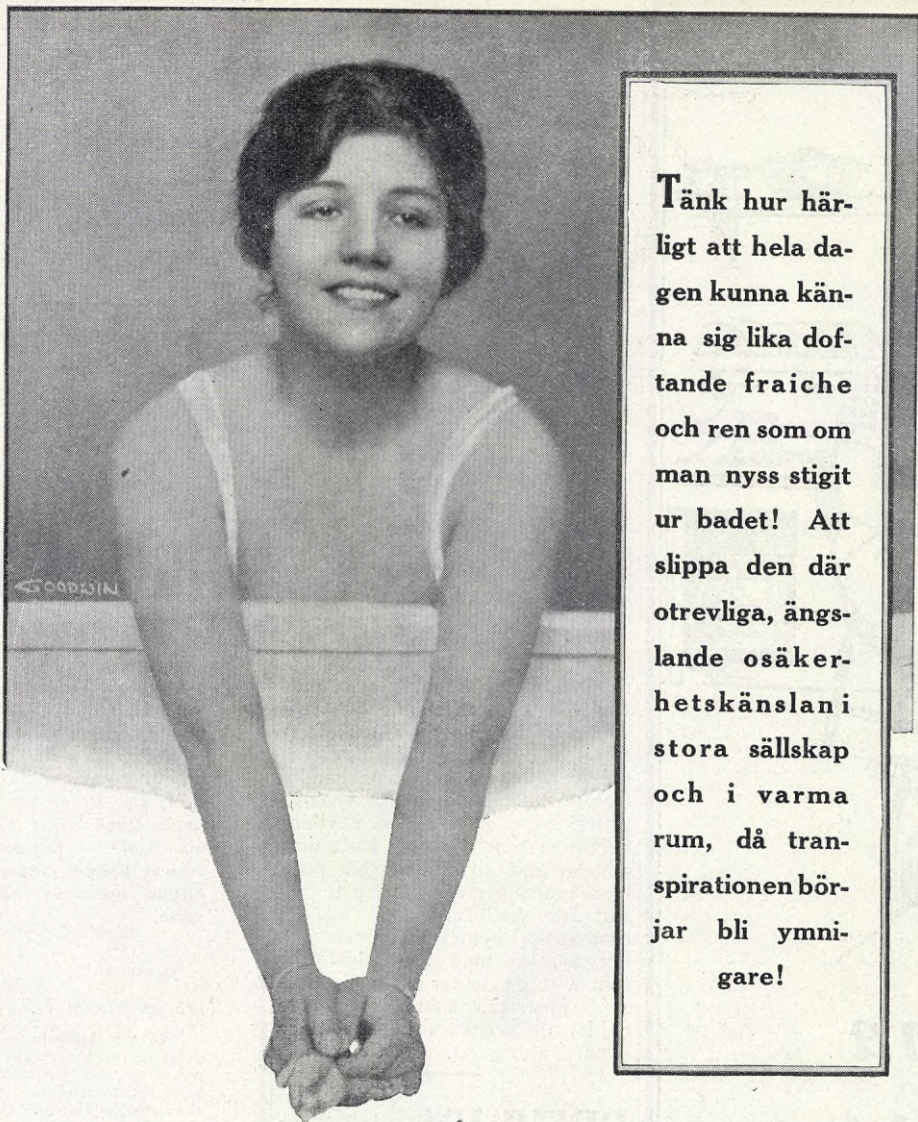
Till min lilla 9-årige son, som är enda barnet, skulle jag vilja ha en jämnårig kamrat ur bättre familj, som tillsammans med honom skulle läsa 3:dje förberedandes kurs i vinter och som skulle ha sitt hem hos oss, ett brukssamhälle i Småland. Fri undervisning, fritt vivre och moderlig omvårdnad. Säkert finns det många bättre familj, vars ekonomi genom krisären blivit brydsam, som skulle vilja ha sin pojke på detta sätt placerad, men som har svårt att i en så ömtålig sak komma i kontakt med lämpligt hem. Jag vore tacksam för svar till "3:dje förberedande", till Iduns redaktion, som känner mig och har min adress.

Finnes någon ensam dam som skulle sätta värde på att få dela ett välordnat eget hem på landet, för sällskap och gemensam trevnad, hos kvinnl. trädgårdsmästare. Eget arbete eller någon förmögenhet för egen existens erfordras. Event. kompanjon. Referenser önskas.

Egen härd.

Impertinent skönhet.

"Arméns flotta ligger på arméns flygel tills spånerna eller dess aska ligger kvar", slutade Karl August Ehrensvärd en rapport till Gustaf III strax innan han upptog kampen med den ryska flottan vid Svensksund 1789. Han ville därmed ha sagt, att innan flottan blev sönderskjuten eller uppbänd ämnade den inte ge

Tänk hur härligt att hela dagen kunna känna sig lika doftande fraiche och ren som om man nyss stigit ur badet! Att slippa den där otrevliga, ängslande osäkerhets känslan i stora sällskap och i varma rum, då transpirationen börjar bli ymnigare!

För den intimare hudvården

är det idealiska medlet **Amarant Ströpulver**, oundgängligt för alla damer! **Amarant Ströpulver** hämmar ej transpirationen, men borttager ögonblickligen all transpirationslukt samt skyddar hud och kläder mot transpirationens skadliga verkningar. **Amarant Ströpulver** har en behaglig doft och är angenämt att använda. Särskilt effektivt under armarna samt för inpuddring av hygieniska dukar. **Amarant Ströpulver** är drygt och billigt — pris 1 kr. pr ask. Om det ej finnes hos Eder handlande, kan det erhållas portofritt mot förskottslikvid från tillverkaren, A.-B. Oxygenol, Stockholm. Till varje dams dagliga hudvård hör oundgängligen

Amarant Ströpulver

tappt. Alldeles så blev det då inte, låt vara att man slogs tappert. Skärgårdsflottan, som det i detta fallet gällde, hade vågat sig för långt in mellan den ryska björnens armar och den slapp inte ut med mindre än betydliga repor efter klorna. Ehrensvärd blev av ett ogunstigt öde skild från flottan under stridens gång och fick snart återvända till Karlskrona och sitt ritbestick. Dristigheten hade emellertid stimulerats av konungen och han fick också bära huvuddelen av smäleken. Och detta så mycket mer, som det var tämligen allmänt bekant att han

velat kriget och gjort vad han kunnat för att få det att bryta ut. Året därpå blev det en ny sammandrabbning vid Svensksund, då kungen själv var ombord, och då blev utgången en annan. Den ryska flottan, nu som vid det tidigare tillfället under befäl av prinsen av Nassau, blev i grund uppriven, sönderskjuten och skingrad, med resultat att Katarina II blev benägen för fred. Den slöts också strax därefter i Värälä utan vare sig vinst eller förlust å någondera sidan. Sverige och kung Gustaf hade med knapp nöd räddat äran.

Kungen hälsades dock som segerherre vid hemkomsten till Stockholm och lät till äminnelse av flottans bragder i de båda sammandrabbningarna slå en medalj, den så kallade Svensksundsmedaljen, vilken utdelades som orden till alla officerare vid både sjö- och landstaten som varit med vid dessa båda tillfällen. Eftersom han själv också varit med tilldelade sig tjusarkungen högst officiellt och egenhändigt en likadan och bar vid skilda tillfällen detta distinktionstecken. Vid ett sådant tillfälle råkade han ut för en av de tre gracerna,

Ulla von Fersen, gift Höpken. Hon hade visserligen vid denna tid hunnit över fyrtioalet men på hennes glada humör, spiritualitet och slagfärdighet hade varken åren, skilsmässan från maken eller det levnadsglada liv hon förde inverkat det minsta. Hon var alltså en av dem som lyste upp spinnvidan vid det lilla Versailleshovet och hon tog sig de friheter som passade henne.

Vid ovan avsedda tillfälle stod hon och samtalade med kungen och betraktade därunder den på hans bröst hängande Svensksundsmedaljen. Majestätet observerade granskningen och sporde: "Kan min sköna grevinna läsa inskriften?"

"Ja, Ers majestät, om jag laser rätt så står där: "Vad hade min son på galejan att göra."

I morgon, noveller av Erik Wilhelm Olson, Norstedt. 3.75. Signaturen Evedo tillhör en av dagspressens flitigaste och bästa pennor. Icke nöjd med dess spalter vill signatörens bärare även teckna sin samtid från bokhyllan, en uppgift som är svårare, ty utvikningsplatsen kan ibland ge ett snedvidet perspektiv. Vad Erik Wilhelm Olson beträffar vet man inte om hans kollega Österling en gång skall lyckas introducera honom bland De 18, han är ännu icke någon färdig författare men därmed är icke sagt att han ej i sinom tid kan bli det. Novellsamlingen I morgon berättar underhållande och med stilsam satir om vardagsmänniskors små svagheter och bortslarvade möjligheter till framgång. Somligt är blekt och obetydligt, annat kraftigt och verkningsfullt som historien om Myren där ett för länge sedan begånget brott står som en mörk fond i dramat. När förf. tecknar män och kvinnor av folket verkar han inte alltid övertygande men han vet att "lindhaga sig" är detsamma som att ingå borgerlig vigsel och språkforskaren har anledning att tacka för ordet. Bäst bland historierna är nog den om En hjälte. Med mild ironi berättas om en hjälteyrkan som söker fel föremål, svärmar för ett obefintligt ideal i det blå och inte förstär uppskatta ett närliggande livs långa strävsamma och uppoffrande hjältemod. Det är en av de berättelser som göra att man om I morgons författare intrasserat avvaktar ett — i morgon.

Där vägarna bli osäkra, äventyrsskildringar av John Russell, övers. Sigfrid Lindström. Geber. 5:50.

"Alla ljud klungo mildare och fylligare i aftonluften. Överallt, på alla håll, ringde pagodernas klockor, klockor av brons och silver och guld, klockor som sattes i svängning av fromma och glada tämpelprester, klockor som tiggarmunkar envist läto pingla, klockor, så små och lätta att varje vindfläkt satte dem i rörelse och kom dem att klämta svagt och liksom suckande. Hela denna våg av toner skulle nu snart nå sin höjdpunkt och sedan sjunka tillbaka, snart skulle tropikens natt sänka sig som en ridå, och snart skulle den stora huvudklockan Mahah Ganda "den sköna mäktiga stämman", en hel kontinents röst, dallra vid den jättelika kläppens slag och låta sin malmåska runga vitt omkring."

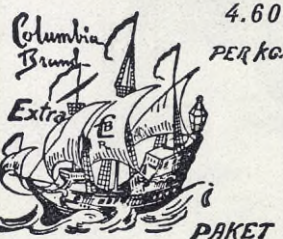
Inte sant, detta är en skalds målade skildring? Tavlorna sådana som denna finnas i mängd i Russells redan ryktbara bok vars stil är bländande som Söderns yppiga landskap. Det är en sällsam, underlig värld han rullar

TRICOPHEROUS
är världens förnämsta hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.
Pris pr fl. 3.25
Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogaffärer.
Ensamförsäljare:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Viking
Solida.
Pålitliga.
Urmåtare

NYTT FRÅN PARIS
Generande Hårväxt
försviner med
DIXORASE
Garanterat oskadligt.
I tuber à Kr. 1.25 och 2.50.
LA VELOUTY
Ger skönhet åt Ansikte, Hals, Byst, Armar och Händer.
I tuber à Kr. 0.75 o. 2.50.
Ersätter Crème o. Puder utan att smeta.
3 färger: vitt, gult o. naturell.
DIXORS NEDERLAG
22 Birg.-Jarlsbg., Sthlm. N. 569.

Lucks UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4.60 PER KG.
PAKET
FRAKTFRETT 2 1/2 KG = 11.50
PERCY F. LUCK &
STOCKHOLM.

upp för våra kyliga nordiska blickar och som han gör åskådlig för oss med en osvikligt säker berättartalang, en fabuleringskonst och en rik fantasi som emellanåt kallar fram minnet av Victor Hugo. Bortre Indien, Sundaöarna och Söderhavsoarna ha mestadels givit scenerierna, man förhåller sig kanske ibland litet skeptisk inför skildringar gjorda med schablon samt rafflande och rusliga som Eugene Sues och efterföljares romaner men för det mesta röjer sig en mästarehand i framställningen av detta brokiga galleri av äventyrare och vildar åskådliga som om man hade dem alldeles inpå sig. Boken bör läsas i småportioner för att man till slut inte skall storkna av alla de dramatiska uppträderna, men den hör absolut med i ett bibliotek som vill ge bilder från solbelysta, färgrika, stämmningsmättade nejder dit stackars hemmasittare annars aldrig nå. *Celestin.*

Dumungen har insänt till bedömning följande dikt kallad Minnet och ber om kritik. Den väsentligaste anmärkning, som kan göras mot såväl denna som många andra skaldestycken är deras osjälvtändighet. Vem tycker sig inte allt sedan Heines dagar ha hört dessa toner:

Det är re'n så länge sedan.
Det är nu mer än ett år
se'n jag såg dina goda ögon
och smekte ditt vackra hår.

Nog är det vemodigt tänka
att tiden den går och går
men aldrig i hela livet
jag åter dig råka får.

Men fast det är länge sedan
och fast jag ej mer dig ser.
Vid tanken på flydda dagar
jag än genom tårar ler.

Infört genom
Stockholms Läkareförening

Doktor J. Arvedsons kurs
i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Till daglig

ingnidning av huden finns det icke något bättre än Chesebroughs vaselin. Den ger en mjuk och len hud och verkar lindrande på rispor och sår samt enastående när huden angripes av sol och vind. Begär alltid Chesebroughs (uttalas Tjishbros) vaselin i originalförpackning med klöverblad (varumärke) o. avvisa alla efterrapningar. Provsändes mot 65 öre i frim. fr. Chesebrough Mfg Co. Skand. avd. Aarhusgade 88, Köpenhamn. Ø. 17

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Omdömena om:

Brehm: Djurens liv

i samband med det nyligen utkomna 8:de bandet vittna enstämmigt och entusiastiskt om den fulländning detta berömda bokverk nått i den nu under utgivning varande nya svenska upplagan. Denna kan i nuvarande stund sägas vara den utan jämförelse förnämsta upplaga av Brehms jätteverk, som hittills utkommit på något språk.

Så skriver:

Albert Engström i Strix:

"Nu är åttonde bandet av detta utmärkta verk färdigt, och jag ilar att anmäla det samt rekommendera det i svenska folkets åtanke. Alltså — den som vill fördjupa sitt vetande och lära åtskilligt nytt om sig själv bör skaffa sig även detta band, om han redan är lycklig ägare av de föregående, och hela verket, om han varit nog tanklös, att icke köpa det från början."

Aftonbladet:

"Hemligheten och charmen hos detta zoologiska verk är, att det icke är beskrivande i vanlig mening; här möter oss i stället naturen i det levande livets egen gestalt.

Lunds Dagblad:

"Det är med verklig både glädje och stolthet man hälsar varje nytt band av detta praktverk. Ingen möda har lämnats ospard, inga kostnader ha skytts för att göra det hela så fulländat som möjligt. Djurens liv är en ståtlig insats i vår litteratur, ett verkligt kulturellt storverk."

Södra Dalarnes Tidning:

Boken är inte endast spännande och livfull, den lämnar även ytterst värdefulla lärdomar för det praktiska livet.

Västerbottens-Kuriren:

"Med varje nytt band av det präktiga verket har illustrationsmaterialet blivit allt ståtligare och rikhaltigare, men denna sista del slår rekordet i detta avseende med icke mindre än 50 färgplanscher, av vilka 23 äro nya och för svenska upplagan med mästarehand utförda av artisterna Nils Tirén och Olof Gylling."

Verket kommer att i sin helhet omfatta 15 band. Nyttillträdande abonnenter erhålla omedelbart de utkomna åtta banden. — Pris kr. 35:— pr band. Förmånliga betalningsvillkor. Agenter med rutin och goda rekommendationer antagas. Provhäfte erhålles gratis och subskription kan ske antingen i närmaste bokhandel eller direkt hos förlaget.

A.-B. FAMILJEBOKEN

Vasagatan 7, Stockholm.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterrapningar!

Den bästa bröst-tabletten är

Enköpings
Bröst-
Tablett

Bekvämlig förpackning i hållbar tub. Pris 25 öre. A.-B. Enköpings-Tabletter, Örebro, Tel. 144.

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B. Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verket varken lösende eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rösocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalescenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, 1/2 burk Kr. 2:—
1/1 " " 3:25
hushållsförpackning " 5:—
säljes å alla apotek.

Husqvarna Köksartiklar— i de svenska köken!

Under mer än ett halvt sekel hava de svenska husmödrarna lärt sig uppskatta H u s q v a r n a alltigenom förstklassiga hushållsartiklar.

Ett modernt och välordnat kök bör förutom med Husqvarna-spisel även vara utrustat med alla de gedigna och arbetsbesparande hushållsartiklar, som H u s q v a r n a för i marknaden, såsom köttkvarnar, äppelskalare, kaffekvarnar, glacemaskiner, strykjärn, såväl vanliga som elektriska, grytor och pannor m. fl.

Husqvarna-märket är en garanti för god vara — låt därför detta märke dominera i Edert kök!

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG
STRÖMSBRO

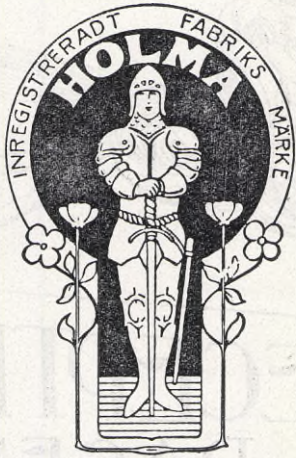

Oblekta, Blekta och Färgade

Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
»SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växjö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Holma är namnet

och "Riddaren i grönt fält" kvalitetsmärket för svenskt linne. Mjukhet, glans och enastående slitstyrka är det kännetecknande för

DUKTYGER, SERVIETTER, HANDDUKAR,
LAKANSLÄRFT.

HOLMA-HELSINGLANDS LINSPINNERI & VÄVERI A.-B., MADÄNGSHOLM.

Husmödrarna börja vakna

till insikt om vad saken gäller. De börja i allt vidare kretsar förstå, att det är fråga om tvenne skilda system — fri konkurrens eller monopol. Och det är då icke fråga om ett vanligt monopol, som när som helst kan bringas att upphöra. Det konsument-kooperativa monopol, som en viss samhällsklass avser att införa beträffande livsmedel och andra hushållsförnödenheter, har den karaktären att det lätt kan erhålla statlig sanktion eller att, om så icke anses lämpligt, genom andra medel fullständigt kunna förkväva uppkomsten av verklig privat konkurrens. Har konsumentkooperationens ledare en gång fått makt över samhällslivets viktigaste funktioner till förmån för sina huvudmän, då släppes aldrig denna utomordentliga makt. En klok husmoder beaktar detta vid sina inköp — hon gör den i de privata affärerna.

*Vägen
till hälsa
går genom*
SANITOS

Fruktsalt Sanitos

vilket avhjälper dålig ämnesomsättning, magsyra, halsbränna och förebygger ofta uppkomsten av mag- och njurlidanden, blåsten, gikt, reumatismen och nervositet. Sanitos är även en feberstillande och välsmakande läskedryck.

Säljes å apotek, kemikalie- och drogaffärer m. fl. à 2:50 pr. fl.

HENRIKSSONS TEKN. FABRIKS A.-B.
ÖREBRO.

**SMÖR
PÅ BORDET**
är en kostsam lyx.

I allt flera hushåll
inses detta och i
stället användes

"Mejerit"
marknadens
förnämsta
SMÖRBLANDNING

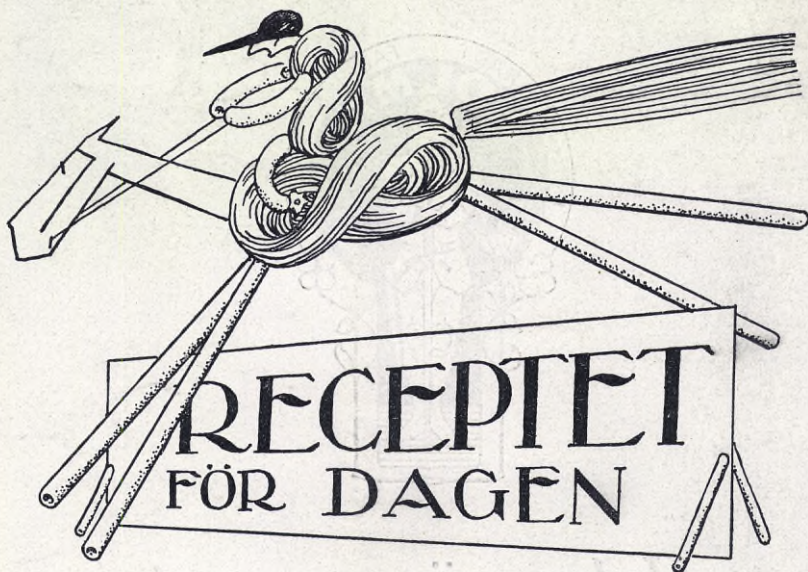
Arboga Margarinfabrik

Bevarad charm och
fägring
— varje kvinnas önske-
mål —
för mången blott en
hägring,
blir verklighet med
YvY-tvål.

YvY-tvål säljes landet runt å 1 kr.

PROSSOD.F

Makaronipudding med lök och fläsk (för 6 pers.)

Ingredienser: 2 hg. idealmakaroner, 2 hg. ganska fett färskt fläsk, 3 hg. portugisisk lök, 2 ägg, 0.5 hg. margarin, 2 matskedar riven ost, salt, peppar.

Beredning: Makaronerna läggas i rikligt med kokande vatten och få koka mjuka, varefter de fränsilas. Fläsket skäres i ytterst små tärningar, likaså löken. I en stekpanna fräses fläsket och efter en stund lägges löken. När löken är mjuk, och det mesta av fettet stekt in, blandas alltsammans med makaronerna. Äggen tillsätts och blandningen avsmakas med kryddorna.

Alltsammans lägges i en eldfast form med flockar av margarinet samt osten över. Gräddas i varm ugn och serveras med tomatås. Mycket god.

Så här fin blir min
klädning
när Mamma
använder

GÄRDA Stärlkelse

RADIUM

En mild och för ömtålig hud synnerligen lämplig tvål, som även har den förmånen att göra en oren hy fin och klar är

Schéels Radium-tvål

Innehåller radium-mineralet "Viikit"

Framtidens tvål
Pris 1.-krona

Ett annat medel för en rationell hudvård är den av finaste crememassa, en utsökt parfym och Radiummineralet Viikit sammansatta

Schéels Radium-crème

Om Ni plågas av reumatisk värk eller dyl. så skriv efter broschyren om

Schéels Radium-dukar

Viikithalten för dessa fabrikat kontrolleras av Radiumexperten Dr N. Sahlbom

SCHEELS FABRIKER A.-B. - GÖTEBORG

Krantz